

Izvestje

c. kr. II. državne gimnazije

v Ljubljani

o šolskem letu 1903./1904.

Na svitlo dal c. kr. ravnatelj

Fran Wiesthaler.

Vsebina:

- 1.) Zemljevid o naseljenosti prebivalstva na Kranjskem.
Priobčil dr. Dragotin Lončar.
- 2.) Dobrovský in Slovenci. Očrtal *dr. Janko Štebinger.*
- 3.) Šolska poročila. Sestavil *ravnatelj.*

V Ljubljani 1904.

Založila c. kr. II. državna gimnazija.

Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Izvestje

c. kr. II. državne gimnazije

v Ljubljani

o šolskem letu 1903./1904.

Na svitlo dal c. kr. ravnatelj

Fran Wiesthaler.

Vsebina:

- 1.) Zemljevid o naseljenosti prebivalstva na Kranjskem. Priobčil *dr. Dragotin Lončar.*
- 2.) Dobrovský in Slovenci. Očrtal *dr. Janko Štebinger.*
- 3.) Šolska poročila. Sestavil *ravnatelj.*

V Ljubljani 1904.

Založila c. kr. II. državna gimnazija.

Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

DR. DRAGOTIN LONČAR:
NASELJENOST PREBIVALSTVA
na
KRAJNSKEM.

1 : 400 000

Tolmačenje znakov.

- Kraj z 1-50 prebiv.
- " s 50-100 "
- " " 100-200 "
- ⊙ " z 200-300 "
- " s 300-500 "
- ◻ " - 500-1000 "
- ◼ " " 1000-2000 "
- " z več nego 2000 "
- ▨ Gzd.
- Mesto Lublan.

Zemljevid o naseljenosti prebivalstva na Kranjskem.

Priobčil dr. Dragotin Lončar.

V izvestju c. kr. II. državne gimnazije v Ljubljani za šolsko leto 1901./1902. sem priobčil razpravo *«O gostosti prebivalstva in krajev na Kranjskem»*,¹ ki potrebuje dopolnila, da bi nazorno izražalo, o čemer govori spis. To nazorno dopolnilo je *zemljevid o naseljenosti prebivalstva na Kranjskem*.

Ta zemljevid je bil namenjen za izvestje c. kr. II. državne gimnazije v Ljubljani o šolskem letu 1902./1903. Delal se je v Pragi, pri izdelovanju se je pa pokvaril, da ga ni bilo mogoče pravočasno priobčiti v lanskem izvestju. Po prijaznosti ravnateljstva ga priobčujem letos, dasi nisem član učiteljskega osebja, ker je bil že prvotno namenjen temu zavodu, v čegar izvestju je bila tiskana zgoraj omenjena razprava, ki dela s tem zemljevidom še le celoto.

Podlaga zemljevidu je število prebivalstva leta 1890. Ker smo imeli med tem že novo štetje leta 1900., nastaja razloček, ki pa ne more biti velik, ako primerjamo število prebivalcev leta 1890. in 1900.: leta 1890. je imelo Kranjsko z vojaštvom vred 498.958 prebivalcev, leta 1900. pa 508.348, prebivalstvo je torej naraslo v zadnjih desetih letih le za 9390 ljudi.

Za enoto naseljenja so vzeti kraji,² vendar ni bilo mogoče na zemljevidu niti tega vselej dosledno izvajati. Ponekod je bilo treba označiti višjo enoto, občino, zlasti pri mestih v takih slučajih, kjer so predmestja tako ozko zvezana z mestom in se udeležujejo mestnega življenja, da jih ne moremo prav ločiti od mesta samega.

Iz tega razloga je označeno v kamniškem okrajnem glavarstvu mesto Kamnik skupaj s predmestji Graben, Novi trg, Pred mostom in Šutna kot en kraj. V kranjskem okrajnem glavarstvu občina Kranj, to je mesto Kranj s Kokrskim in Savskim predmestjem; mesto Škofja Loka s Kapucinskim predmestjem, Karlovcem, Studencem in Trato. V radovljiškem okrajnem glavarstvu občina Radovljica, to je mesto in predmestje Radovljica. V črnomeljskem okrajnem glavarstvu občina Črnomelj, h kateri spada mesto Črnomelj s predmestji Hrib, Kolnik, Krština in Skednji; poleg tega še kraj Tribučje, ki sestoji iz štirih med seboj združenih delov, imajočih vsak svoje posebno ime (Dolinec, Goljek, Šikonjisko in Vlašičko selo). V logaškem okrajnem glavarstvu je označeno mesto Lož s predmestjem Lož kot en kraj. Enako glavno mesto Ljubljana s svojimi šestimi predmestnimi kraji (Havptmanica, Hradskega vas, Kurja vas, Ilovica, Karolinska zemlja in Črna vas).

Vsled tega kaže zemljevid poleg Ljubljane še štiri kraje z več nego 2000 prebivalci, namreč Idrijo, Kranj, Škofjo Loko in Tržič, dasi imamo poleg Ljubljane prav za prav le še dvojce mest v antropogeografičnem zmislu: Idrijo in Tržič.

¹ V razpravo sta se vrinili dve tiskovni pomoti. Na str. 7. v prvi vrsti zgoraj se mora glasiti stavek v oklepaju tako: (posamezna zaselja, vasi, večje vasi s trgi in mesteci, mesta). Izpuščena je zadnja beseda «mesta». Na str. 35. v tabeli IV. mora pri okrajnem glavarstvu Krško v prvi koloni stati 34·1 namesto 3·41.

² Glej «Izvestje c. kr. II. državne gimnazije v Ljubljani o šolskem letu 1901./1902.», str. 5.

Dobrovský in Slovenci.

Očrtal dr. Janko Šlebinger.

Plodonosno znanstveno delovanje Jos. Dobrovskega (1753—1829) ni budilo narodne zavesti samo pri Čehih, veliki ustanovitelj slavistike je močno vplival tudi na ostale Slovane. Z isto ljubeznijo, z istim bistrim kritičnim pogledom se je vglobil v vsa tedanja zgodovinska, slovstvena, jezikoslovna vprašanja slovanskih narodov.* Rano se je začel Dobrovský zanimati za našo *protestantsko književnost* in istočasne hrvatske prevode v glagolici in cirilici. Njegov prijatelj, Fort. Durich, je pripravljal veliko delo: «*Bibliotheca slavica antiquissimae dialecti, communis et ecclesiasticae, universae Slavorum gentis*», v katerem bi naj bilo 19. in 20. poglavje četrte knjige posvečeno slovenskim in hrvatskim knjigam 16. stoletja. Prvi oddelek prve knjige je izšel 1795. na Dunaju, nadaljevanje pa je preprečila smrt. Kot marljiva bučelica je nabiral Dobrovský podatke o tej zanimivi dobi našega slovstva ter poročal v obširnih pismih vernemu sodelavcu na znanstvenem polju. V olomuški licejski knjižnici je zasledil Trubarjev «*Psalter*» (1566), pove vsebino predgovora in opazi nedostatke Trubarjeve abecede ter omenja Hrenovo izdanje evangelijev (1612). «*Est haec editio satis elegans, vocales accentibus notatae, literae S et s, Sh et sh distinctae, articuli definiti, ta, tu omissi, excepto en, ein Mensch, en zhlovik, ut solent in hac re imitari Germanos*» (Patera, 81). Izmed poznejših izdaj teh evangelijev pozna drugo in tretjo. O Kūzmičevem novem zakonu (V Halli 1771) pravi, da je spisan «*dialecto carniolica*». Ko je leta 1792. poslalo društvo znanosti Dobrovskega na Švedsko, da preišče rokopisne zaklade, ki so jih odnesli Švedi v tridesetletni vojski iz Češkega in Moravskega, se je mudil na svojem potovanju v Göttingah, Gothi, Erfurtu, Tubingah ter dne 27. maja obširno poročal Durichu o bogatem bibliografskem uspehu slovenskih in hrvatskih knjig, tiskanih v Tubingah in Urahu. Pregledal je razne zapiske in dopise tičočee se Ungnadove tiskarne, katere je porabil l. 1799. Schnurrer v knjigi «*Slavischer Bücherdruck in Würtemberg im 16. Jh.*», za njim pa Kostrenčić in Elze (prim. Patera, 237—243). V Hamburgu je zasledil Tulščakov molitvenik (1579), Trubarjevo pesmarico in prevod Salomonovih pregovorov (1580.). Par let poznej našteva književne redkosti iz bivše Adelungove knjižnice v Draždanih (Patera, 346—347) ter si je izpisal slovenska imena mescev iz Trubarjevega koledarja.

* Življenje in delovanje Dobrovskega so opisali med drugimi: J. Ritter v Rittersberg, Abbé Joseph Dobrowský. Biographische Skizze. Prag 1829. v. 8°. 36 str. — Fr. Palacky, Joseph Dobrowskys Leben und gelehrtes Wirken, Prag 1833. 8°. 64 str. — V. Brandl, Život Josefa Dobrovského. V Brně 1883. v. 8°. 296 + VI str. — Jakubec in Smetánka v «*Literatura česká devatenáctého století. Díl první*». V Praze 1902., str. 120—225. — V slovenščini ga je opisal Fr. Kovačič v Dom in svetu VIII. (1895.), št. 3—5. — Važna za oceno njegovega delovanja je obsežna korespondenca: Vzájemné dopisy Josefa Dobrovského a Fortunata Duricha z let 1778—1800. K vydání upravil Adolf Patera. V Praze 1895. 4°. IX + 472 str. — Briefwechsel zwischen Dobrovský und Kopitar (1808—1828). Hg. von V. Jagić. Berlin 1885. v. 8°. CVII + 751 str. — Neue Briefe von Dobrovsky, Kopitar und anderen Westslaven. Hg. von V. Jagić. Berlin 1897. v. 8°. CII + 928 str. —

L. 1808. je izdal Dobrovský Slavina, katerega so posebno Slovenci navdušeno sprejeli. «Vaš Slavin je krasno podjetje!» mu odgovarja Kopitar. V literarni prilogi prvemu pismu (Slawins Rückbotschaft aus Krain) pripoveduje Slavin Dobrovškemu: «Der Sekretär des Barons v. Zois traf mich bei Korn und führte mich wie im Triumph in das Haus dieses bekannten Freundes der Wissenschaften und Künste. Frohlockend ward meine Ankunft dem ganzen Lande durch die Zeitungen mitgeteilt» (Briefwechsel, 8—9). Slovenščini je posvečenih v tem zborniku več člankov. V knjižnem poročilu omenja Dobrovský na prvem mestu Japlov in Kumerdejev prevod novega zakona (str. 17 in 18) in želi obilo sreče pri nadaljevanju koristnega podjetja. S Kumerdejem je bil v dopisni zvezi in ga je hotel na povratku iz Italije čez Ljubljano l. 1794. obiskati, pa ga ni našel doma. Glede govornice prostega naroda pa opomni v pismu na Duricha: «Carniolos aegre admodum intellexi — illi asserebant a se facilius intelligi Russos quam Bohemos» (Patera, 298). Za tem poročilom omenja v svojem Slavinu Primoža Trubarja, «den ausgezeichneten evangelischen Prediger», ter našteva njegova glavna dela. Obširni življenjepis o početniku slovenske književnosti pa je ponatisnil iz imenovane Schnurrerjeve knjige pod splošnim naslovom: «Um die slawische Literatur verdiente Männer» (241—264). Večjo pozornost pa je posvetil prvemu slovenskemu slovníčarju, Adamu Bohoriču, ki je izdal 1584 svoje «Arcticae horulae». Na str. 20—23, 33—39 seznanja čitatelje z vsebino redke slovnice, na str. 161—189 pa je priobčil «Examen etymologiae» in «Examen syntaxeos in oratione dominica» z raznimi pripombami. Istočasno z Dobrovskim se je bavil z Bohoričem Kopitar v znani svoji slovnici. Nadalje je posnel iz Schnurrerja življenjepisa Štefana Konzula in Antona Dalmate (93—96), Ivana Ungnada (155—158) in pregled glagolskega tiska v Tubingah. Celó iz življenja in jezika beneških Slovencev je objavil po pismu Pisselija zanimive podatke (120—128) ter sklepa: «Ich vermute es, daß sie sich, wie die Windischen in Krain und Kärnten Slovenci, und ihre Sprache slovinski jezik nennen. Ein zweiter Bote dahin mag künftig diese Vermutung zur völligen Gewisheit bringen.» Toda kakor je znano se je ta drugi sel napotil v Rezijo precej pozno. — Iz popisa južnozapadnih in vzhodnih Slovanov prof. Hacqueta je posnel narodopisne črtice o Ziljanu in Ziljanki, o Kranjcu in Kranjci (298—305).

Velikega pomena za nadaljni razvitek Dobrovškega in slovenskega jezikoslovja, je bila zveza s Kopitarjem. «Odkar sem se v zadnjih petih letih seznanil z nekaterimi Vašimi spisi, ki ste jih priobčili v razpravah češkega društva znanosti, občudujem, spoštujem in ljubim Vas kot edinega slavista, ki stoji z Adelungom, Schlözerjem in enakimi učenjaki na isti višini». S tem opravičenim poklonom se je predstavil v pismu od 30. marca 1808. sedemindvajset let mlajši Jernej Kopitar, tedaj tajnik pri baronu Zoisu, ter se mu ponudil za marljivejšega dopisovalca «pro slaviceis» kakor je bil Vodnik. V tem obširnem pismu se zrcali Kopitarjeva mladeniška navdušenost za slovanstvo, obsežno njegovo znanje in ves značaj njegov, ki ni rad trpel tekmeča blizu sebe. O Vodniku se izraža zaničljivo. Sicer tudi Dobrovský ni bogve česar od Vodnika pričakoval, vendar ga ima za dobro dušo; zato je želel, da se oba rojaka zopet sprijaznita ter v okrilju blagega in estetično naobraženega Zoisa delujeta za blagor svojega naroda. Istotako je Kopitarjevo skrajno neprijateljsko ravnanje pripomoglo mnogo k tragični osodi njegovega očjega rojaka J. N. Primca. Dobrovškega je prvo pismo nadarjenega Slovenca jako

razveselilo. V obsežnem odgovoru, ki je našel Kopitarja že na Dunaju med juristi, ga imenuje dragega prijatelja. Na tak način se je sklenila zanimiva dvajsetletna dopisna zveza, ki nam odpira sedaj v Jagičevi publikaciji pogled v delavnico dveh velikih duhov in nam nudi pravo zakladnico duhovitih misli; nekatera pisma so po obsegu in vsebini podobne razpravam. Dobrovský je našel po smrti duševno mu sorodnega Duricha v Kopitarju vsaj deloma nadomestilo in bodrilo za nove načrte in dela. Staroslovensko slovnico, za tedanjo dobo najvažnejše delo, je spisal na večletno prigovarjanje Kopitarja. Pri vsem svojem navdušenju za občeslovanske interese je prinesel Kopitar kot sin majhnega naroda tudi nekaj malenkostnega v znanost. To je bilo posebno vprašanje o izpopolnitvi latinice. Znano je, kako željno je pričakoval latinskega Cirila že v svoji slovnici (1808) in tega je hotel najti v Dobrovškem. Neprestano ga je drezal, naj se usmili Slovanov in jim sestavi pametno abecedo; toda Dobrovský se k sreči ni hotel resno baviti s takimi nehvaležnimi vprašanji. Leta 1820. se je sicer udeležil shoda slavistov na Dunaju, kjer so se sešli še Slovenci Ravnikar, Metelko, Kalister in Šlakar, da se posvetujejo o jednotnem slovanskem pravopisu, a kaj odločilnega ni hotel storiti. Reformo slovenske abecede je prepustil nam samim in s stoično mirnostjo gledal na Metelkovce in Danjkovce. Mnogo zlatega časa je Kopitar žrtvoval temu vprašanju in na tak način ni izpolnil načrtov in obljub, ki jih je delal, ako se mu posreči priti v dvorno knjižnico. Posebno značilna za Kopitarjev značaj je bila preporna točka o domovini cerkvenoslovanskega jezika. Trditve, ki mu jo je narekoval njegov lokalni patriotizem, Dobrovškega kritični razum seveda ni mogel odobravati. Za karantanimem in panonizem je trl kopje vse žive dni, in gorje mu, kdor mu je nasprotoval!* Istotako sta bila različnih nazorov gledé starosti glagolice in cirilice, in tu je imel naš rojak prav. Tako starih glagolskih tekstov kakor je Kločev, Dobrovský ni dobil dovolj rano v roke, sicer bi bil menda prišel sam do Kopitarjevih rezultatov.

Po Kopitarju se je Dobrovský seznanil tudi z baronom Zoisom, s katerim si je tudi od tedaj dopisoval. Kopitar ga slika v svojem prvem pismu Dobrovškemu kot središče duševnega življenja na Kranjskem. On ni le prijatelj in gojitelj slovanščine, ampak tudi temeljiti njen poznavatelj; glagolico in cirilico čita bolje in z večjim razumom ko pa sami gospodje po poklicu. Japla, Kumerdeja, Linharta je preskrboval s knjigami, Vodnika vzdržuje materijelno in Kopitar je začel pisati svojo slovnico vsled njegovega prigovarjanja. Posebno se je veliki mecen zanimal za našo starejšo književnost. Plačal je dva kmeta, ki bi naj iskala protestantske knjige po deželi. Na tak način se je marsikaj rešilo, katere zaklade čuva sedaj ljubljanska licejska knjižnica, kot srečna posestnica bogate Zoisove književne ostaline. — Dobrovský je želel Zoisa obiskati, da se temeljito seznaní s »carniolica«, a tega veselja Zois ni dočakal. — Ni skoraj pisma, da bi Dobrovský ne opozoril Kopitarja na kake zanimive podatke, ki so v zvezi s Slovenci. Priporoča mu, da pregleda predgovor Megiserjevega slovarja, Popovičev Idiotikon, slutí, da so si duhovniki že pred Truberjem za lastno porabo zapisovali evangelija in pridige v slovenščini, trdi, da je rabil Truber pri prestavi češko biblijo ter izrazi željo, naj vendar kdo primerja kranjščino s staroslovenščino, želel je zbliževanje slovenščine s hrvaščino itd.

* Lepo nam opisuje to borbo V. Jagić v študiji: «Zur Entstehungsgeschichte der kirchenslavischen Sprache». (Denkschriften XLVII.) Erste Hälfte. 79 — 85.

V *slovnici* sta vplivala na Dobrovskega germanista Adelung in Fulda (Jakubec 92—94). Jezikoslovna dela o češki slovnici obsegajo v prvi vrsti deblo- in oblikoslovje. Dobrovský je bil prvi, ki je na znanstveni podlagi primerjal slovanske jezike in jih razdelil v dve veliki skupini po petero slovanskih narečij. K prvi skupini prišteva ruščino, cerkveno slovenščino, srbščino (ilirski jezik), hrvaščino in slovenščino (das Windische); v drugo pa slovaščino, češčino, jezik zgornjih Lužičanov, jezik spodnjih Lužičanov, poljščino s šleskimi posebnostmi.* Njegova razdelitev je dolgo gospodovala v slavistiki; nove teorije J. Schmidta in A. Schleicherja ji niso mogle odvzeti vseh pristašev. — V «Annalen der Literatur und Kunst» (1810, I. 264—275) je Dobrovský obširno ocenil Kopitarjevo slovnico in se izrazil jako pohvalno o njej. Tu naglaša prehod kranjskega narečja v hrvaško, našteva razločke med severnimi in južnimi Slovani ter izraža željo, da bi mnogo Slovencev gojilo v Kopitarjevem duhu učenije materinščine, o njem samem pa pravi, da je «ein seltener Kenner und Schätzer seiner Muttersprache». V isti knjigi letopisov za slovstvo in umetnost je Kopitar objavil panegirično poročilo o Slavinu, v naslednjem letu pa je ocenil v istem časopisu Dobrovskega «Ausführliches Lehrgebäude der böhmischen Sprache» in dodatek k Slavinu: Glagolitica (1807).**

Za razvitek slovenske slovnice je bila Dobrovskega zgradba češkega jezika velepomembna, o kateri je sam želel, da naj postane nekak vzorec ostalim slovanskim slovnicařem. Po tem načrtu je sestavil A. Jar. Puchmayer slovnico za ruski (1820), V. Hanka za poljski (1839), J. P. Jordan za lužiški (1841) in Fr. Metelko za slovenski jezik (1825). Dobrovskega razdelitev slovanske glagola v šest vrst na podlagi nedoločnikovega debela je z neznatnimi spremembami še sedaj navadna. Pri Slovencih je U. Jarnik l. 1812. prvi razdelil slovenski glagol po tem novem načinu v razpravi: «Bildung des Zeitwortes. Ein Versuch nach Dobrovsky's Methode», ki pa je ostala v rokopisu (Kres III, 321—323). Za njim je nastopil Metelko v svojem znamenitem delu: «Lehrgebäude der slowenischen Sprache im Königreiche Illyrien und in den benachbarten Provinzen. Nach dem Lehrgebäude der böhm. Sprache des Hrn. Abbé Dobrowsky (1825). Pri tej zgradbi se je Metelko posluževal prve izdaje češkega izvirnika; izpustil ni ničesar, dodal pa je seznam raznih fraz in izrazov, pregovore in Ezopove basni (265—294). O pomenu Metelkove slovnice za naš jezik je že pred 30 leti obširno pisal njegov verni učenec Fr. Marn v Jezičniku IX—XI. «Im ganzen ist Ihre Arbeit vortrefflich geraten. Ich freue mich, daß Sie mich nicht mißverstanden, und gratuliere Ihnen und Ihren Landsleuten, daß sie nun im Besitze einer gründlichen Anleitung sind, durch die das fernere Studium ihrer reichen Sprache erleichtert wird, wozu Sie gute Winke zu geben nicht unterlassen haben». Tako je pisal Dobrovský Metelku, ko je prečital njegovo slovnico ter dodal lepo vrsto zanimivih pripomb.***

Po vsebini bogatem odgovoru 29. avg. 1826. priznava Metelko hvaležno: «Meine noch geringe Kenntniss im Slavischen habe ich durchaus nur Euer

* Dobrovský, Lehrgebäude der böhmischen Sprache 1809. (2. izd. 1819), str. IV in V; Institutiones linguae slavicae dialecti veteris, 1822. str. IV. — Metelko, Lehrgebäude der slov. Sprache 1825, str. XVII in XVIII. — Marn, Jezičnik 1888, str. 27.

** Barth, Kopitars Kleinere Schriften, hg. v. Fr. Miklosich. Wien 1857. str. 16—34, 39—42, 47—49.

*** Neue Briefe 167—171 = Zbornik Slov. Matice I, 84—88. Prevod v Jezičniku 1873, str. 24—27.

Hochwürden zu verdanken, die mich nun zu ermutigen gnädigst liebten, auf der einmal glücklich betretenen Bahn unermüdet fortzuschreiten, um Ihrem und meinem Wunsche noch mehr entsprechen zu können» (Neue Briefe XX = Zbornik 88).* Da ni nadaljeval svojih študij po začrtani poti je kriva večletna strastna abecedna vojska.

Slovníčarsko delovanje U. Jarnika ima svoj vzor v Dobrovskem. «Versuch eines Etymologikons der slov. Mundart in Innerösterreich» (v Celovcu 1832) je natančno sestavljen po pravilih, ki jih razvija Dobrovský v razpravah: «Versuch zu einem allgemeinen Etymologikon der slawischen Sprachen» (Praga 1813) in «Wie und mit welcher Vorsicht soll man die Wurzelwörter und Stammsilben aus den vorhandenen Wörterbüchern aufsuchen und sammeln» (Slovanka str. 27—54). Bogata rokopisna zapuščina Jarnikova nam jasno kaže, kako globoko je prodril buditelj koroških Slovencev v duh češkega učenjaka (prim. Scheinigovo razpravo v Kresu 1883).

Ime Dobrovskega je ozko zvezano z zgodovino naših *bržižinskih spomenikov*. Aretin je l. 1807. v Neuer literarischer Anzeiger prvi poročal o teh treh znamenitih drobcih liturgične vsebine.** Toda njegova notica ni našla odmeva pri Slovanih. Še le čez štiri leta je opozoril Grimm Dobrovskega nanjo, ki je seveda veselo novico takoj sporočil Kopitarju, seznanil ga z vsebino in jezikovnimi posebnostmi ter želel, da baron Zois poizve kaj natančnejega iz Monakova. «Vodnik muß sich doch auch darüber freuen und die ganze slav. Anstalt in Grätz. Quaerite et invenietis» (Briefwechsel, str. 210—212). Dobrovský se je 1812 mudil v Monakovem, si oskrbel natančen prepis spomenikov ter ga poslal z raznimi pripombami Kopitarju, katerega je pošiljatev jako razveselila («in einen fieberhaften Freudentaumel versetzt»). Njegov načrt je bil, da jih izda Dobrovský, ker jih je odkril in najboljše raztolmačil, Bartsch, kustos dvorne knjižnice, pa doda snimke v bakrorezu; mogoče se še spoji s to izdajo *Conversio Carantanorum* ter se posveti nadvojvodu Ivanu. V istem času je izročil Zois po en prepis spomenikov Vodniku in Zupanu, da jih raztolmačita. Dobrovský je bil mnenja, da je lepše, ako se rojeni Slovinci bavijo z izdajo najstarejših spomenikov svojega naroda. Še istega leta je Kopitar dobil po izredni prijaznosti Humboldtovi popolni snimek in je upal tekom treh mesecev jih sam izdati, ali vsaj skupno z Dobrovskim. Toda prišlo je drugače. Kopitar je hotel združiti s to publikacijo še druge stvari; brezuspešno mu je to Dobrovský odsvetoval, navdušenje se mu je ohladilo. V prvem sešitku Slovanke (1814) je objavil Dobrovský kratko poročilo o naših spomenikih (249—251), katero je sklenil z besedami: «Ich enthalte mich absichtlich aller Erläuterungen, deren diese schätzbaren Überbleibsel gar sehr bedürfen, da ich gebornen Krainern nicht vorgreifen will, welche nicht lange mehr säumen werden, diese alten Denkmäler ihrer Sprache öffentlich bekannt zu machen und sie mit einem zweckmäßigen Commentar zu versehen» (prim. Vondrák 66 in 67). Toda Dobrovský ni dočakal izpolnitve te svoje skromne želje, kajti še le čez 22 let je objavil Kopitar vse tri spomenike. Rojilo mu je po glavi abecedno vprašanje, bavil se je veliko z žurnalističnim delovanjem in priprave za Dobrovskega staroslovensko slovnico so mu vzele mnogo časa. Ko je ocenil v *Jahrbücher der Literatur* imenovano slovnico,

* O sintaksi Dobrovskega in njenem vplivu na slovanke slovníčarje prim. V. Jagić, *Beiträge zur slav. Syntax* (Denkschriften 1899) str. 2 in 3.

** Ponatisnil V. Vondrák v svoji vzorni izdaji *bržiž. spomenikov* (v Pragi 1896) str. 65.

je dodal h koncu še opis naših spomenikov in objavil prvega v originalu in z latinskim prevodom, kar je ponatisnil Metelko v uvodu svoje slovnice in še dodal transkripcijo v metelčici. Zgodovinar Peter Köppen, ki je tekste v Monakovem prepisal, in Vostokov sta Kopitarja spet vzdramila, da se je l. 1826. lotil z nervozno naglico spet brižinskih spomenikov. Vse mogoče pomisleke gledé razlage je odkril Dobrovskemu v svojih pismih in ga prosil pojasnil, s katerimi mu je še vedno živahni starček radostno ustregel. «Požurite se z izdanjem, drugače Vas nekdo prehiti». Ta klic je bil prepozen; kajti že v prihodnjem letu (1827) sta izdala imenovana ruska učenjaka naše spomenike s krasno razlago. Posebno priča temeljita jezikovna analiza Vostokova, s kako vstrajnostjo in ljubeznijo je gojil ta poruseli Nemeec, kakor pred njim Schlözer, slovansko vedo. V resnici je nekaj značilnega in čudnega, da so se tudi pozneje tujci zanimali za naše najstarejše spomenike mnogo bolj ko pa mi Slovenci . . .

6. jan. 1829. je legel veliki Čeh po mnogoletnem trudapolnem delu k večnemu počitku, njegovo delo pa je nadaljeval — posebno za Jugoslovane plodonosno — Kopitar, «magni Dobrovii ingeniosus aemulator».

Solska poročila.

I.

Učiteljstvo.

A. Izpremembe.

Začetkom šolskega leta 1903./1904. sta izstopila iz učiteljskega zbora namestna učitelja:

Davorin Majcen, z razpisom c. kr. naučnega ministerstva z dne 6. junija l. 1903., šte. 16.195, imenovan za rednega učitelja na državni gimnaziji v Novem mestu;

dr. Dragotin Lončar.

Vstopili pa so v učiteljski zbor:

dr. Fran Kropivnik, c. kr. profesor na državni gimnaziji v Kranju, premeščen na zavod z razpisom c. kr. naučnega ministerstva z dne 28. avgusta l. 1903., šte. 26.239;

Kuno Hočevnar, učiteljski pripravnik;

dr. Pavel Kozina, učiteljski pripravnik;

dr. Janko Šlebinger, učiteljski pripravnik.

Omenjene tri učiteljske pripravnike je potrdil c. kr. deželni šolski svet kranjski za namestne učitelje z razpisom z dne 1. oktobra l. 1903., šte. 4139.

B. Dopusti.

Z razpisom z dne 6. marcija l. 1903., šte. 6470, je dalo c. kr. naučno ministerstvo docelen, oziroma delen odpust profesorju **dr. L. Požarju** za šolski leti 1903./1904. in 1904./1905., da prevzame začasno vodstvo in pouk (10 do 12 ur na teden) na tukajšnji mestni višji dekliški šoli, zajedno pa tudi uči, ako bi bilo treba, kakih 5 ali 6 ur na teden na zavodu samem.

Z razpisom z dne 21. januarija l. 1904., šte. 240, je dal c. kr. deželni šolski svet kranjski namestnima učiteljema **K. Hočevnarju** in **dr. P. Kozini** štirinajstdneven, oziroma dvajsetdneven odpust, da opravita učiteljsko izkušnjo.

Učiteljsko osebje koncem šolskega leta.

A. Za obvezne predmete.

	Ime in značaj	Razrednik v razredu	Učil v razredu	Število ur na teden
1	Fran Wiesthaler , c. kr. ravnatelj VI. činovn. reda	—	Latinščino v VIII.	5
2	Ignacij Fajdiga , c. kr. profesor VII. činovn. reda, varuh prirodoslovnim učilom	VIII.	Matematiko v V., VI., VII. in VIII. — Prirodoslovje v VII. in VIII.	18
3	Oton Jauker , dr. modroslovja, c. kr. redni učitelj, varuh zemljepisnim in zgodovinskim učilom	VI.	Nemščino v VII. in VIII. — Zemljepis in zgodovino v V., VI., VII. in VIII.	19
4	Davorin Karlin , c. kr. profesor VII. činovn. reda	I. a.	Latinščino in slovenščino v I. a. — Grščino v III. in IV.	20
5	Fran Kropivnik , dr. modroslovja, c. kr. profesor	—	Zemljepis v I. a. — Zemljepis in zgodovino v II. a., II. b., III. a., III. b. in IV.	21
6	Gregorij Pečjak , dr. bogoslovja, c. kr. profesor, svetni duhovnik, propovednik, varuh knjižnici podporne zaloge	—	Verouk v vseh razredih	22
7	Josip Pipenbacher , dr. modroslovja, c. kr. profesor, varuh dijaški knjižnici, c. kr. voj. oskrb. akcesist v rezervi	VII.	Latinščino v VII. — Grščino v V., VI. in VII. — Propedeutiko v VII.	21
8	Lovro Požar , dr. modroslovja, c. kr. profesor VIII. činovn. reda, začasni vodja mestni višji dekliški šoli, mestni odbornik	—	Latinščino v III. b.	6
9	Davorin Sinkovič , c. kr. profesor VIII. činovn. reda, varuh prirodopisnim učilom	III. b.	Matematiko v III. a., III. b. in IV. — Prirodopis v III. a., III. b., IV., V. in VI. — Zemljepis v I. b.	23
10	Ivan Tertnik , dr. modroslovja, c. kr. profesor VIII. činovn. reda, varuh učiteljski knjižnici	III. a.	Latinščino v III. a. in VI. — Grščino in propedeutiko v VIII.	19

	Ime in značaj	Razrednik v razredu	Učil v razredu	Število ur na teden
11	Josip Wester , c. kr. profesor, c. in kr. poročnik v rezervi, prideljen bos.-hercegov. pešpolku št. 2	II. a.	Latinščino v II. a. — Slovenščino v II. a., III. a., IV., VII. in VIII.	19
12	Kuno Hočevnar , nam. učitelj, c. in kr. poročnik v rezervi	I. b.	Latinščino v I. b. in V. — Slovenščino v I. b. in III. b.	20
13	Hinko Klešnik , nam. učitelj, c. in kr. poročnik v rezervi, voditelj šolskih iger	II. b.	Latinščino v II. b. — Nemščino v II. b., III. a. in III. b. — Slovenščino v II. b.	20
14	Pavel Kozina , dr. modroslovja, namestni učitelj	—	Matematiko in prirodopis v I. a., I. b., II. a. in II. b.	20
15	Josip Petrič , namestni učitelj	IV.	Latinščino v IV. — Grščino v III. b. — Nemščino v II. a. in IV.	19
16	Janko Šlebinger , dr. modroslovja, namestni učitelj	V.	Nemščino v I. a., I. b., V. in VI. — Slovenščino v V. in VI.	18

B. Za neobvezne predmete.

1.) *Fran Brunet*, c. kr. profesor na državni višji realki, je učil *telovadbo* v 3 oddelkih po 2 uri na teden.

2.) *Anton Foerster*, glasbeni vodja v stolnici, je učil *petje* v 2 tečajih po 2 uri na teden.

3.) *Fran Novak*, c. kr. profesor na I. državni gimnaziji, je učil *slovensko stenografijo* v 1 tečaju 2 uri na teden.

4.) *Aleksander Pucskó*, c. kr. profesor na I. državni gimnaziji, je učil *nemško stenografijo* v 2 tečajih po 2 uri na teden.

5.) *Davorin Sinkovič*, c. kr. profesor (gl. A, št. 9.), je učil *lepopisje* v 2 tečajih po 1 uro na teden.

6.) *Edvard Spitaler*, namestni učitelj na državni višji realki, je učil *laščino* v 2 tečajih po 2 uri na teden.

7.) *Fran Suber*, c. kr. glavni učitelj na učiteljskišči, je učil *risanje* v 3 tečajih po 2 uri na teden.

8.) *Anton Wallner*, dr. modroslovja, c. kr. redni učitelj na državni višji realki, je učil *francoščino* v 2 tečajih po 2 uri na teden.

*

Pomožni sluga: *Ivan Gril*.

II.

Učni načrt.

Podlaga pouku v obveznih predmetih je v obče splošno veljavni učni načrt (objavljen v 2. izdaji z razpisom c. kr. naučnega ministerstva z dne 23. februarija 1900, šte. 5146). Učni načrt za nemščino v I. in II. razredu določuje naučnega ministerstva razpis z dne 6. julija 1892, šte. 11.297. Gledé na učni jezik v 4 nižjih razredih veljajo za zavod pravila, ki jih je izdalo c. kr. naučno ministerstvo za slovenske oddelke tukajšnje I. državne gimnazije z naredbo z dne 22. julija 1882, šte. 10.820. Po tej je:

- a) V I. in II. razredu slovenščina učni jezik pri vseh učnih predmetih izvzemši deloma nemščino, kateri so odločene 4 ure na teden.
- b) V III. in IV. razredu je nemščina učni jezik pri nemščini in grščini. Pri predlaganju iz Cezarja v IV. razredu se sme poleg slovenščine uporabljati tudi nemščina. V III. razredu se uči nemščina 3, v IV. razredu 4 ure na teden.
- c) V odnosno-obveznih ali na izvoljo danih predmetih razen petja je učni jezik nemški, imenstvo je podajati sploh v obeh jezikih.

Razredom višje gimnazije določuje ministerska naredba z dne 4. avgusta 1900, šte. 22.102, nemščino kot učni jezik pri vseh predmetih izvzemši slovenščino, pri katere pouku služi slovenščina kot učni jezik (v zmislu razpisa c. kr. naučnega ministerstva z dne 20. septembra 1873, šte. 8172).

A. Obvezni predmeti.

I. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Veliki katekizem: vera in apostolska veroizpoved, upanje in molitev, ljubezen in zapovedi, milost in svotstva, krščanska pravičnost in poslednje reči.

2.) **Latinščina** (8 ur na teden). Pravilno oblikoslovje, t. j. petero pravilnih sklanjatev, pravila o spolu, pridevniki in prislovi s svojo stopnjatvijo, najvažnejši zaimki, glavni in vrstilni števniki, četrto pravilnih spregatev, nekateri važnejši predlogi in vezniki; učenje vzorcev in slov, prevajanje iz latinščine in slovenščine; po zadostni vaji najprej zapisovanje polatinjenih slovenskih stavkov, potem vsak teden jedna polurna šolska naloga.

3.) **Nemščina** (4 ure na teden). Empirično razlaganje osnutkov prostega in zloženega stavka. Oblikoslovje vzporedno s slovenskim in latinskim poukom. Vežbanje v krepkih glagolih poleg čitanja. — Čitanje, govorjenje, obnavljanje in predavanje na izust naučenih beril v vezani in nevezani besedi. — Naloge: izprva le pravopisne vaje, vršče se vsak teden, potem pismeno prevajanje iz slovenščine v nemščino; v drugem polletju semtertja pismene obnove razloženih beril in vsak drugi teden pravopisne vaje. Vsak mesec dve nalogi, premenjema domači in šolski.

4.) **Slovenščina** (3 ure na teden). Nauk o prostem stavku v elementarni popolnosti; pravilno oblikoslovje in najvažnejše nepravilnosti; empirično razlaganje osnutkov zloženega in skrčenega stavka. — Čitanje s stvarno razlago in potrebnimi slovniškimi opazkami. Obnavljanje, učenje na pamet in predavanje beril v vezani in nevezani besedi. — Naloge: narekovano pisanje za pravopisne namene, obnova predavanj prostih povestij in pripovednih opisov. Vsakih 14 dnij jedna šolska naloga; v drugem polletju se čredijo šolske naloge z domačimi.

5.) **Zemljepis** (3 ure na teden). Nazorno dovajanje do osnovnih zemljepisnih predstav. Dnevne solnčne poti gledé na šolsko poslopje in dom o raznih letnih časih; po tem opoznavanje v pravi okolici, na zemljevidu in na zemeljskem obli. Popisovanje in razlaganje svetlobnih in toplotnih razmer, pojavljajočih se v domovini tekom jednega leta, kolikor so neposredno zavisne od dnevne dolgosti in solnčnega viška. Glavni liki trdine in tekočine, njih razdeljenost po zemlji, kakor tudi leža najznamenitejših držav in mest poleg vednega vežbanja in udovrševanja v čitanju z zemljevidov. Poskušnje v risanju najjednostavnejših zemljepisnih predmetov.

6.) **Matematika** (3 ure na teden). *A. Aritmetika*: Dekadični številni sistem. Rimske številke. Četvero osnovnih računov neimenovanih in jednoimenskih celih in decimalnih števil. Meterski merni in utežni sistem. Računanje z mnogoimenskimi števili. O deljivosti števil. Razstavljanje števila na njegove prafaktorje. Najjednostavnejše začetne vaje v računanju z navadnimi ulomki. Skupna mera in skupni mnogokratnik. — *B. Geometrija* (II. polletje): Osnovni tvori. Prema, krog, kot in vzporednice. Najjednostavnejša svojstva trikotnikova. Vsako polletje tri šolske naloge; poleg tega male domače vaje od ure do ure.

7.) **Prirodopis** (2 uri na teden, nazoren pouk). Prvih šest mesecev šolskega leta: Živalstvo, in sicer: sesavci in žuželke, primerno izbrani. Zadnje štiri mesece šolskega leta: Rastlinstvo: Opazovanje in opis nekaterih semenskih rastlin raznih vrst, pri čemer se je ozirati na njih važnejše znake; primerjalno opazovanje rastlin, da se spozna njih sorodnost.

II. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Obredoslovje: vnanje službe božje pomen; obredi sv. maše, svetstev, cerkvenega posvečevanja in blagoslavljanja; cerkvene molitve in razne pobožnosti; cerkveno leto.

2.) **Latinščina** (8 ur na teden). Pravilno oblikoslovje, izpopolnjevano z onimi vrstami zaimkov in števnikov, ki so se v I. razredu preskočile; najvažnejše nepravilnosti v sklanjatvi, spolu in spregatvi. Vežbanje kakor v I. razredu; pomnožitev sintaktičnih oblik s pridejanim akuzativom cum infin. in absolutnim ablativom. Učenje na pamet kakor v I. razredu, pozneje domače pripravljanje (preparacija). — Vsak mesec jedna domača in tri šolske naloge, zvršljive v $\frac{1}{2}$ ali $\frac{3}{4}$ ure.

3.) **Nemščina** (4 ure na teden). Ponavljanje in dopolnjevanje pravilnega oblikoslovja, zlasti sistematično razpravljanje krepkih glagolov. Empirično obravnavanje zloženega in skrčenega stavka. Sistematično preučevanje pravopisnih pravil. Nauk o ločilih. — Čitanje kakor v I. razredu. — Naloge kakor v I. razredu, toda z večine obnovljene povesti.

4.) **Slovenščina** (2 uri na teden). Zloženi in skrčeni stavek; nauk o ločilih; dopolnjevanje oblikoslovja, posebno natančno razpravljanje glagola. — Čitanje in naloge kakršne v I. razredu. Vsak tretji teden premenjema jedna šolska in domača naloga (torej 6 do 7 v polletju).

5.) **Zemljepis in zgodovina**. *A. Zemljepis* (2 uri na teden): Azija in Afrika po leži in obrisu v goropisnem, vodopisnem in krajepisnem pogledu z ozirom na podnebne razmere, kolikor se dajo pojasniti iz stanja solnčne poti proti različnim obzorom. Zveznost podnebja z vegetacijo, deželnimi prirodninami in opravi narodov pokaži se le na posameznih, iz obližja vzetih in prav jasnih vzgledih. Evropa: pregled po obrisu, reliefu in vodovju. Dezele južne Evrope in britskega otoškega kraljestva z motrišča, označenega pri Aziji in Afriki. Vaje v črtanju

jednostavnih zemljevidnih obriskov. — *B. Zgodovina* (2 uri na teden): Stari vek. Podrobnejše obravnavanje bajk. Najvažnejše osebe in dogodki, zlasti iz grške in rimske zgodovine.

6.) **Matematika** (3 ure na teden). *A. Aritmetika*: Širje vaje o meri in mnogokratniku. Natančna razlaga in vaja v računanju z ulomki. Pretvarjanje decimalnega ulomka na navadni ulomek in obratno. Glavna pravila o razmerjih in sorazmerjih. Razreševanje jednostavnih regeldetrijskih nalog po sklepih in s pomočjo sorazmerij. Procentni in jednostavni obrestni račun. — *B. Geometrija*: Somernica prem in kotov. Skladnost trikotnikov in njena uporaba. Najvažnejša svojstva kroga, četrkotnikov in mnogokotnikov. — Naloga kakor v I. razredu.

7.) **Prirodopis** (2 uri na teden, nazoren pouk). Prvih šest mesecev šolskega leta: Živalstvo, in sicer: ptiči, nekaj plazivcev, krkoni in ribe, nekateri brezvretencarji. Zadnje štiri mesece šolskega leta: Rastlinstvo: Pouk I. razreda se nadaljuje, kažó se nove semenske rastline ter napeljuje do razumevanja sistematične rastlinske sestave. Nekatero trosocvetke.

III. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Svetopisemska zgodovina stare zaveze: razodetje božje pred prihodom Odrešenikovim.

2.) **Latinščina**. Slovnica (3 ure na teden): Nauk o skladnosti, rabi sklonov in predlogov. — Čitanje (3 ure na teden) iz Kornelija Nepota. — Domača priprava. Vsakih 14 dni jedna šolska naloga za celo uro, vsake tri tedne jedna domača naloga.

3.) **Grščina** (5 ur na teden). Vežbanje v pravilnem oblikoslovju do glagolov na *μ*. Učenje slov. Obojno prevajanje iz vadne knjige. Domača priprava. — Začenši z drugo polovico I. polletja vsakih 14 dni jedna naloga, premenjema šolska in domača.

4.) **Nemščina** (3 ure na teden). Slovnica: Sistematičen pouk v oblikoslovju in sklonoslovju s posebnim ozirom na pomenoslovje. — Čitanje s stvarnimi in jezikovnimi razlagami in opazkami, zadnje zlasti za stilistične namene. Učenje na pamet in predavanje; (ako možno) tudi prevajanje težjih slovenskih povestij. — Vsakih 14 dni premenjema jedna šolska in domača naloga.

5.) **Slovenščina** (3 ure na teden). Sistematično ponavljanje oblikoslovja, skladnja imenska, pri kateri se je ozirati na pomenoslovje. — Čitanje s stvarnimi, jezikovnimi in stilističnimi razlagami in opazkami. Učenje na pamet in predavanje. — Vsak mesec jedna šolska in jedna domača naloga.

6.) **Zemljepis in zgodovina** (3 ure na teden, premenjema zemljepis in zgodovina). *A. Zemljepis*: Evropske dežele, ki se v II. razredu niso obravnavale (izvzemši avstrijsko-ogersko monarhijo), Amerika in Avstralija z istih motrišč kakor v II. razredu, posebno tudi gledé na pojasnjevanje podnebnih razmer. Vaje v črtanju jednostavnih zemljevidnih obriskov. — *B. Zgodovina*: Srednji vek. Najvažnejše osebe in dogodbe s posebnim ozirom na zgodovino avstrijsko-ogerske monarhije.

7.) **Matematika** (3 ure na teden). *A. Aritmetika*: Četvero osnovnih računov s celimi in ulomljenimi občnimi števili. Kvadrovanje in potezanje kvadratnega korena. V zvezi z geometrijskimi računi: nepopolna števila, okrajšano množenje in deljenje. — *B. Geometrija*: Jednostavno primerjanje, pretvarjanje in razdeljevanje likov. Merjenje dolžine in ploščine. Pitagorov izrek na podlagi najjednostavnejših dokazov. Najvažnejša pravila o sličnosti geometrijskih tvorov. — Naloga kakor v I. razredu.

8.) **Prirodoznanstvo** (2 uri na teden). I. polletje: Fizika: Osnovni pojmi: prostornost in neprodornost teles. Opis treh vrst skupnosti. Vodoravna in navpična mer; absolutna in specifična teža. Zračni tlak. — Iz nauka o toploti: Toplotni občutki; stopinja in množina toplote; izpreminjanje prostornine in skupnosti; utajena toplota pri izpreminjanju skupnosti; prevod toplote in žarjenje (najjednostavnejše prikazni); izvori toplote. — Iz kemije: Uvod: zveznost, sprejemnost, prožnost, krhkost, trdnost, mešanje, raztop, kristalizovanje. Spajanje, razkrajanje in nadomeščanje. Dokaz (s poskusi) o neizpremenljivosti množine tvarine, o spajanju prvih v stalnih utežnih in prostornih razmerjih. Prvine; molekul, atom; spojinske osnove, kisline in soli. Najnavadnejše nekovine in nekoliko njih spojin. Gorenje. — II. polletje: Prirodopis (nazoren pouk): Mineralogija: Opazovanje in opis nekaterih imenitnih in prav navadnih rudninskih vrst brez posebnega ozira na sistematiko. Najnavadnejše hribine.

IV. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Svetopisemska zgodovina nove zaveze: prihod Odrošenikov, njegovi nauki, njegovo življenje, trpljenje in vstajenje; cerkve božja ustanovitve, njeno razširjanje po apostolih.

2.) **Latinščina**. Slovnica (3 ali 2 uri na teden): Skladne posebnosti imenske in zaimenske, poraba časov in naklonov, vezniki; zlogomerje in osnovno stihoslovje. — Čitanje (3 ali 4 ure na teden): kake 3 knjige iz Cezarjeve «galske vojne». V drugi polovici II. polletja vežbanje v stihoslovju na podlagi krestomatije iz Ovidija (2 uri na teden). — Naloge kakor v III. razredu.

3.) **Grščina** (4 ure na teden). Slovnica: Završek pravilnega oblikoslovja s pridejanimi glagoli na *ω*, najvažnejše nepravilnosti v pregibanju. Glavne točke iz skladnje. Vežbanje v obojnem prevajanju, učenje slov, domača priprava. — Vsakih 14 dnij jedna naloga, premenjema šolska in domača.

4.) **Nemščina** (4 ure na teden). Slovnica: Sistematičen pouk. Skladnja zloženega stavka, perijoda. Posnetek zlogomerja in stihoslovja. — Čitanje, učenje na pamet, predavanje in naloge kakor v III. razredu.

5.) **Slovenščina** (2 uri na teden). Sistematično ponavljanje zloženega stavka v zvezi z glagolsko skladnjo. Posnetek zlogomerja in stihoslovja, prilike in podobe. — Čitanje kakor v III. razredu. Vsak tretji teden premenjema jedna šolska in domača naloga (torej 6 do 7 v polletju).

6.) **Zemljepis in zgodovina**. A. Zemljepis (2 uri na teden): Prirodoznanski in politični zemljepis avstrijsko-ogerske monarhije brez statističnega dela, toda obširneje uvažajoč deželne pridelke, opravila, prometne in kulturne razmere narodov. Vaje v črtanju jednostavnih zemljevidnih obriskov. — B. Zgodovina (2 uri na teden): Novi vek. Najvažnejše osebe in dogodbe; jedro pouku je zgodovina avstrijsko-ogerske monarhije.

7.) **Matematika** (3 ure na teden). A. Aritmetika: Jednačbe prve stopinje z jedno in več neznankami, čiste jednačbe druge in tretje stopinje, ki se upotrebljajo pri geometrijskem računanju. V zvezi z njim kubovanje in potezanje tretjega korena. Sestavljena regeldetrija, razdelbeno pravilo. — B. Geometrija: Medsebojna leža prem in ravnin. Telesni ogli. Najimenitnejša telesa. Jednostavno preračunjanje površine in prostornine teles. — Naloge kakor v I. razredu.

8.) **Prirodoslovje** (3 ure na teden). I. polletje: Iz nauka o magnetizmu: Prirodni in narejeni magneti; magnetni poli in njih vzajemno delovanje; magnečenje po razdelbi; zemeljski magnetizem. — Iz nauka o elektriki:

Električnost, najjednostavnejši elektroskopi; dobri in slabi elektrovodi; pozitivna in negativna elektrika; elektrizovanje po razdelbi; najnavadnejša orodja in priprave za vzbujanje in nabiranje elektrike; blisk in grom; strelovod; Voltov člen, izmed stalno delujočih členov le tiste, ki se upotrebijo pri poskusih; najimenitnejši učinki galvanskega toka, galvanoskop, električni in magnetni navod pa njegova najnavadnejša in najjednostavnejša elektrotehnična uporaba (n. pr. električna luč, galvanoplastika, Morsejev pisalni brzovjav). — Iz mehanike: Opis najvažnejših vrst gibanja: premočrtno, krivočrtno, enakomerno in enakomerno pospeševano gibanje; oba učinka mehaničnih sil: pospešba in tlak (teg), statičnega delovanja merjenje z uteži; pojav vztrajnosti pri menjavi hitrosti in meri (sredobežnost); težnost, udar, ovire gibanja; sestavljanje in razstavljanje enakovrstnega gibanja, izmed nejednakovrstnega: met; sestavljanje in razstavljanje sil s skupnim prijemališčem in istomerno vzporednih sil; težišče, vrste ravnotežja, nihalo; nekoliko jednostavnih in sestavljenih strojev. — II. polletje: Značilna svojstva kapljivo-tekočih teles; gladina, hidrostatični tlak; ravnotežje kapljevine in ne mešajočih se kapljev in v občejučih posodah; Arhimedov zakon; najjednostavnejši način določevanja specifične teže trdnih in kapljivotekočih teles; lasovitost. Značilna svojstva raztezno tekočih teles (Mariottov zakon); Torricelijev poskus, barometer pa še kaka druga uporaba delovanja zračnega tlaka; zračna sesalka; zrakoplav; princip parnih strojev. — Iz akustike: Zvočni dojmi, šum, žvenk; višina tona, lestvica tonov; najjednostavnejša zvočila: človeško glasilo, telefon; širjenje in odboj zvoka, sozvočenje; človeško uho. — Iz nauka o svetlobi: Dojmi svetlobe; premočrtno širjenje svetlobe, senca, svetlomer, odboj in lom svetlobe: zrcala in leče (temna sobica, princip fotografije); razkroj svetlobe v njene sestavine, mavrica; oko, drobnogled, najjednostavnejši dioptrični daljnogledi. — Dodá naj se fizikalnemu pouku, sosebno v mehaniki, opis prikaznij na nebesnem obloku gledé na nepremičnice; mene in obhod mesečev v teku jednega meseca; letno gibanje solca. Navedene prikazni in pa razlike dnevni in letni časov na krajih različne zemeljske širine in dolžine naj se razlagajo iz vrtenja zemlje okoli njene osi v jednem zvezdnem dnevu in iz njenega letnega gibanja okoli solca v teku jednega leta. Solčni in mesečni mrki.

V. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Resničnost katoliške vere: zanesljivost zgodovinskih knjig sv. pisma; Jezusovo božanstvo; po njem ustanovljeno in vedno podpirano kraljestvo — katoliška cerkev; viri razodetja in versko vodilo.

2.) **Latinščina**. Čitanje (5 ur na teden). V I. polletju T. Livij; razen prve knjige naj se bere 21. ali pa 22. ali pa važnejši deli iz bojev med patriciji in plebejci. V II. polletju P. Ovidij, in sicer izbrana mesta iz metamorfoz in fastov; poleg tega se čitaj tudi v tem polletju semtertam Livij. — Slovniško-stilistične vaje (1 uro na teden). — Vsako polletje pet šolskih nalog, katerih zadnja bodi prevod iz latinščine v nemščino. Domače naloge: natančna priprava na berilo in slovniško-stilistične vaje.

3.) **Grščina**. Čitanje (4 ure na teden). V I. polletju Ksenofontova «Anabasis» ali izbrana mesta iz Ksenofontovih glavnih del po kaki krestomatiji. V II. polletju izbrana mesta iz Homerove ilijade v obsegu dveh do treh knjig; mimo tega se nadaljuje (1 uro na teden) čitanje iz Ksenofonta. Domača priprava, učenje slovk; nekaterih mest iz ilijade naj se nauče učenci na izust. — Slovniški pouk (1 uro na teden) naj razširi in utrdi učencem poznanje atiškega narečja. — Vsako polletje štiri šolske naloge, izmed katerih bodi zadnja prevod iz grščine v nemščino.

4.) **Nemščina** (3 ure na teden). Slovnica: slovotvorje; izposojenke, tujke; narodna etimologija. — Čitanje iz čitanke z razlagami in pripomnjami; zadnje naj uvažujejo poleg stilističnih prikaznij zlasti označevanje onih epskih, lirskih in čisto didaktičnih pesniških vrst, s katerimi se je učence seznanil i v prejšnjih i v tem letu. Izbrani odstavki iz Wielandovega «Oberona» in Klopstockove «Mesijade». Učenje na izust in predavanje. — Nalog, premenjema šolskih in domačih, 13 v šolskem letu.

5.) **Slovenščina** (2 uri na teden). Najvažnejše točke iz slovotvorja; imenska in glagolska debla; zložena imenska debla. Epika, narodna in umetna. — Čitanje dotičnih beril s posebnim ozirom na epsko narodno slovstvo. Privatno berilo. Učenje na izust in predavanje. — Vsak mesec jedna naloga, premenjema šolska in domača.

6.) **Zemljepis in zgodovina** (3 ure na teden). Zgodovina starega veka, zlasti Grkov in Rimljanov do nastopa Grakhov; pouk poudarjaj zlasti kulturno-zgodovinske momente in se oziraj neprestano na zemljepis.

7.) **Matematika**. Aritmetika (2 uri na teden): Znanstveno izveden nauk o štirih osnovnih računih. Dokaz jednostavnih pravil o deljivosti števil. Teorija največje skupne mere in najmanjšega skupnega mnogokratnika, obrnjena tudi na mnogočlenike. Nauk o ulomkih. Nauk o razmerjih in sorazmerjih in njih uporaba. Nauk o jednačbah prve stopinje z jedno in več neznankami in njih uporaba pri praktično važnih nalogah. — Geometrija (2 uri na teden): Geometrijski osnovni tvori. Teorija vzporednic. Izreki o trikotnikih in njih skladnosti, o četrrokotnikih in mnogokotnikih, o kotih in tetivah v krogu in o trikotnikih in četrrokotnikih, ki so krogu učitani ali občrtani. Razmerje in sorazmerje daljic in podobnost geometrijskih likov; iz tega idoči izreki o trikotniku in krogu. Ploščinsko jednaki liki pa njih pretvorba; izračunanje ploščine. Pravilni mnogokotniki; krogomerje. — Naloge kakor v I. razredu.

8.) **Prirodopis** (2 uri na teden). I. polletje: Mineralogija: Kratko in lahko doumno obravnavanje kristalografije, popis najmenitnejših rudnin v sistematičnem redu, kakor tudi najnavadnejših hribin, oziraje se na njihova fizikalno-kemijska in druga poučna in važna svojstva; izpuste pa naj se vse redke in take rudnine, ki jih videti učenci nimajo prilike; naposled se prav ob kratkem očrtaj razvoj zemlje. — II. polletje: Botanika: Označevanje rastlinskih skupin po njih prirodnem sorodstvu, kakor tudi rastlinskih družin, opazuje tipične rastline gledé na njih delov zunanjo obliko in notranjo sestavo; o priliki naj se učenci poučijo o rastlinskem življenju in o nekaterih okamenelih rastlinah, ki se morda nahajajo v šolski zbirki; izogibati se je vseh sistematičnih podrobnostij.

VI. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Resnice katoliške vere: temeljna resnica o bivanju osebnega Boga z razumom spoznana; lastnosti božje; stvarjenje; človeškega rodu padee, odrešenje, posvečenje in prihodnje poveličanje.

2.) **Latinščina**. Čitanje (5 ur na teden). Proza: Sallustii bellum Jugurthinum (ali bellum Catilinae), Ciceronis oratio in Catilinam I, Caesaris bellum civile. Pesništvo: iz Vergiljevih del izbrane ekloge, posamezna mesta «poljedelstva» in začetek (1. spev) eneide. — Slovnisko-stilistične vaje (1 uro na teden) in naloge kakor v V. razredu.

3.) **Grščina**. Čitanje (4 ure na teden): v I. polletju: izbrana mesta iz Homerove ilijade, v obsegu 5 do 6 spevov; v II. polletju: Herodot, glavne točke iz

zgodovine perzijanskih vojn; poleg tega, zlasti v I. polletju, na priliko vsakih 14 dni 1 uro čitanje iz Ksenofonta. — Slovnica in naloge kakor v V. razredu.

4.) **Nemščina** (3 ure na teden). Slovnica. Genealogija germanskih jezikov. — Čitanje (večidel iz čitanke). Izbrani odstavki iz nibelunške pesni in iz Waltherja von der Vogelweide; Klopstock, Lessing. Pripomnje naj merijo kakor prej na opazovanje in označevanje stilističnih oblik ter naj širijo in izpopolnjujejo opazke prejšnjega leta. — Domače berilo seznanjaj učenca (pod učiteljevim nadzorstvom) z onimi glavnimi deli, ki se ne bero v šoli. — Osnutek zgodovine nemškega slovsta (s čisto zgodovinskega stališča), od začetka do dobe, zvane »Sturm- und Drangepoche«; natančneje se razpravljaj slovstvena zgodovina le tam, kjer se naslanja na čitanje. — Naloge kakor v V. razredu.

5.) **Slovenščina** (2 uri na teden). Nadaljevanje epike, lirika, dramatika. Čitanje dotičnih beril iz čitanke. Izbrane srbske narodne pesni; predno se začno čitati, naj se na kratko razlože najznamenitejše posebnosti srbsko-hrvatskega jezika. — Domače berilo, učenje na izust in predavanje, naloge kakor v V. razredu.

6.) **Zemljepis in zgodovina** (4 ure na teden). Zgodovina Rimljanov od nastopa Grakhov do razpada zapadnorimskega vladarstva; zgodovina srednjega veka, pri kateri je natančneje razpravljati zgodovino papeštva in cesarstva, iz teritorialne zgodovine pa uvaževati le najvažnejše svetovnozgodovinske dogodke. Zgodovina novega veka do začetka tridesetletne vojne. V poštev se jemlje vedno kulturna zgodovina in zemljepis.

7.) **Matematika** (3 ure na teden). Aritmetika: Nauk o potencah in korenih, pojem iracionalnih števil. Imaginarna jednota; nauk o logaritmih; jednače druge stopinje z jedno neznanko. — Geometrija: Telesomerstvo: Najimenitnejši izreki o legi premic in ravnin v prostoru. Temeljna svojstva telesnih oglov sploh in tristraničnih posebej. Razdelitev in temeljna svojstva teles. Površje in prostornina prizme, piramide in prisekane piramide. Izračunjanje površja in prostornine valja, stožca in prisekanega stožca. Površje in prostornina krogle in njenih jednostavno omejenih delov. Trikotomerstvo ravnih likov: kotomerske funkcije, razrešitev pravokotnega in enakokrakega trikotnika. Drugi kotomerski razvoji. Jednostavne kotomerske jednačbe. — Naloge kakor v I. razredu.

8.) **Prirodopis** (2 uri na teden, sistematičen pouk). Zoologija: Najimenitnejše o osnovi človeškega telesa in opravila njegovih ustrojov s priličnimi opazkami o zdravstvu. Premotrivanje raznih razredov vretenčarjev in najvažnejših skupin brezvretenčarjev na izrazitih živalih gledé na posamezne dele kakor tudi na njih zgodovinski razvoj, pri čemer je opustiti sistematične podrobnosti. Ozirati se je prilično tudi na predzgodovinske živali.

VII. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). (Splošni in posebni) krščansko-katoliški nra-
stveni nauk.

2.) **Latinščina**. Čitanje (4 ure na teden). Proza: najmanj dva Ciceronova govora, jeden manjši ali pa izbrana mesta iz kakega večjega dialoga. Pesništvo: čitanje Vergilijeve eneide se nadaljuje. — Slovniško-stilistične vaje (1 uro na teden) in naloge kakor v V. razredu.

3.) **Grščina**. Čitanje (3 ure na teden). V I. polletju 3 do 4 manjši državni govori Demostenovi. V II. polletju poleg tega tudi še čitanje izbranih mest iz Homerove odiseje v obsegu kakih 6 spevov. — Slovnica in naloge kakor v V. razredu.

4.) **Nemščina** (3 ure na teden). Čitanje (deloma iz čitanke). Herder, Goethe, Schiller. Pripomnje kakor v VI. razredu. Govorne vaje. Slovstvena zgodovina (do Schillerjeve smrti) blizu tako kakor v VI. razredu. — Naloge kakor v V. razredu.

5.) **Slovenščina** (2 uri na teden). Staroslovensko glasoslovje. Zatezanje in stopnjevanje v treh glavnih samoglasniških skupinah. Najvažnejše izpremembe soglasnikov pred mehkiimi in predjotovanimi samoglasniki. Staroslovensko oblikoslovje z vednim ozirom na novoslovenske besedne oblike. Najvažnejši podatki o zgodovini staroslovenskega jezika. Čitanje izbranih spisov iz novoslovenskega slovstva in srbsko-hrvatskega pesništva («Smrt Smail Čengijić age».) — Domače berilo, deklamovanje, prosto predavanje. — Naloge kakor v V. razredu.

6.) **Zemljepis in zgodovina** (3 ure na teden). Zgodovina novega veka od tridesetletne vojne do sedanjosti s posebnim poudarkom kulturno-zgodovinskih momentov in z vednim uvažanjem zemljepisa.

7.) **Matematika** (3 ure na teden). A. Aritmetika: Jednačbe višjih stopinj z jedno neznanko, ki se dajo izpremeniti v jednačbe druge stopinje; jednačbe druge stopinje z dvema neznankama. Nedoločne jednačbe prve stopinje z dvema neznankama. Aritmetiške in geometrijske progresije. Obrestnoobrestni in rentni račun. Nauk o kombinacijah, binomski izrek. — B. Geometrija. Glavna pravila za razreševanje ostrokotnih trikotnikov in njih uporaba. Analitična geometrija ravnih geometrijskih likov. — Naloge kakor v I. razredu.

8.) **Prirodoslovje** (3 ure na teden). Uvod, mehanika, nauk o toploti in osnovni nauki iz kemije.

9.) **Modroslovna propedeutika** (2 uri na teden): Logika.

VIII. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Cerkevna zgodovina.

2.) **Latinščina**. Čitanje (4 ure na teden): Proza: Tacitus, Germania (c.1—27) in večji oddelki iz obeh ali iz jednega glavnih del Tacitovih. Pesništvo: izbrana mesta iz Horacijevih pesniških del. — Slovniško-stilistične vaje (1 uro na teden) in naloge kakor v V. razredu.

3.) **Grščina**. Čitanje (4 ure na teden). V I. polletju: Platonova apologija Sokrata kot uvod, potem jeden obsežnejši ali dva manjša dialoga. V II. polletju: Jedna žaloigra Sofoklejeva, po kateri se nadaljuj, ako mogoče, čitanje Homerove odiseje. — Slovnica in naloge kakor v V. razredu.

4.) **Nemščina**. (3 ure na teden). Čitanje (deloma iz čitanke). Goethe, Schiller, Lessingov «Laokoon» in izbrana mesta iz «Hamburške dramaturgije» s pojasnjevanjem. V pripomnjah naj se skupljajo stilistične prikazni, opazovane pri čitanju. — Zasebno berilo. — Govorne vaje. — Slovstvena zgodovina (do Goethejeve smrti) blizu tako kakor v VI. razredu. Pregled razvoja nemškega slovstva v Avstriji v 19. veku s posebnim ozirom na Grillparzerja. — Naloge kakor v V. razredu.

5.) **Slovenščina** (2 uri na teden). Staroslovenski spomeniki in čitanje staroslovenskih beril iz čitanke. — Zgodovina novoslovenskega slovstva in jezikovnega razvoja na podlagi primernega vzglednega čtiva. — Čitanje izbranih pesniških proizvodov iz novejših književnosti. — Zasebno berilo. — Deklamacije in govorne vaje. — Naloge kakor v V. razredu.

6.) **Zgodovina.** V I. polletju (3 ure na teden): Zgodovina avstrijsko-ogerske monarhije v njenem svetovnozgodovinskem nameščaju; pregleden opis najznamenitejših dogodkov iz notranjega razvoja avstrijske države. V II. polletju: Avstrijsko-ogersko domovinoznanstvo (2 uri na teden); ponavljanje glavnih momentov iz grške in rimske zgodovine (1 uro na teden).

7.) **Matematika** (2 uri na teden). Vaje v reševanju matematičnih problemov. Ponavljanje najvažnejših oddelkov matematične učne tvarine. — Naloge kakor v V. razredu.

8.) **Prirodoslovje** (3 ure na teden). Nauk o magnetizmu, elektriki, valovanju, zvoku in svetlobi; osnovni nauki iz astronomije.

9.) **Modroslovna propedeutika** (2 uri na teden). Empirično dušeslovje.

Pregled predmetov,

razporejenih po posameznih razredih in tedenskih urah.

Predmet	I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Skupaj
Verouk	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
Latinščina	8	8	8	8	6	6	6	6	6	5	5	72
Grščina	—	—	—	—	5	5	4	5	5	4	5	33
Nemščina	4	4	4	4	3	3	4	3	3	3	3	38
Slovenščina	3	3	2	2	3	3	2	2	2	2	2	26
Zemljepis in zgodovina	3	3	4	4	3	3	4	3	4	3	3	37
Matematika	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2	33
Prirodopis	2	2	2	2	2	2	—	2	2	—	—	12 (I. polletje) 16 (II. polletje)
Prirodoslovje	—	—	—	—	2	2	3	—	—	3	3	13 (I. polletje) 9 (II. polletje)
Propedeutika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Skupaj	25	25	25	25	27	27	28	27	27	27	27	290

B. Neobvezni predmeti.

I. Telovadba.

V tem predmetu so se poučevali učenci II. državne gimnazije posebej in sicer v treh oddelkih, razdeljeni po svoji spretnosti v tri tečaje (vsak oddelek 2 uri na teden). V I. oddelku so bili združeni večinoma učenci I. a. in I. b. razreda, v II. oddelku učenci II. a., II. b., III. a., III. b. in IV., v III. oddelku pa učenci V., VI., VII. in VIII. razreda.

Učni načrt:

V I. tečaju se je prevadila tvarina, ki jo propisuje učni načrt (razglašen z razpisom c. kr. naučnega ministerstva z dne 12. februarja 1897. l., štey. 17.261) za I., II. in (deloma) III. razred, v II. tečaju tvarina, propisana za III., IV. in V. razred, v III. tečaju pa tvarina, propisana za VI., VII. in VIII. razred.

Na orodju se je vadilo v vsakem oddelku v dveh telovadnih oddelkih s pomočjo predtelovadcev, proste in redovne vaje pa so se vršile v vsakem oddelku skupno.

Udeležba: v I. polletju 36 + 16 + 9, v II. polletju 40 + 21 + 8 učencev.

2. Petje.

V tem predmetu so se poučevali učenci v dveh tečajih (po 2 uri na teden) posebej, in sicer nastopnim načinom:

I. tečaj (začetniki, 2 uri na teden). Predmet temu tečaju so bili temelji petja do vstetih durovih načinov v zvezi z zgodovinskimi podatki o razvoju glasbe; poleg tega vaje v jednoglasnem in večglasnem petju na podlagi Foersterjeve »Pevske šole«, v kateri služi vsem notnim vajam metoda po številkah kot naravni pripomoček.

Udeležba: v I. polletju 37, v II. polletju 30 učencev.

II. tečaj (1. oddelek: mešani zbor, 1 uro na teden; 2. oddelek: moški zbor, 1 uro na teden). V tem tečaju so se prepevale pesni in zbori cerkvenega in posvetnega značaja; razen tega so se razpravljali molovi in ponavljali durovi načini.

Udeležba: v I. polletju 36, v II. polletju 30 učencev.

Glasbe in petja se je učilo več učencev v šoli »Glasbene Matice«.

3. Francoščina.

Tega pouka so se udeleževali učenci IV., V., VI., VII. in VIII. razreda skupno z učenci tukajšnje I. državne gimnazije v dveh tečajih.

Učni načrt:

I. tečaj (2 uri na teden): Glasoslovje in oblikoslovje, metodično razporejeno, da se more učenec po sluhu naučiti francoskega pravopisa in slovnice. Določni in nedoločni spolnik, samostalnika sklanjatev in spol, pridevnik, zaimek, števnik, prislov, jednostavni predlogi, osnovni pojmi o spregatvi jednostavnih časov. Metodično urejeno narekovanje, učenje na izust in recitovanje prostih, predelanih vaj in beril, na njih sloneče razgovarjanje po I. delu Weitzenböckove francoske slovnice.

Udeležba: v I. polletju 8, v II. polletju 6 učencev.

II. tečaj (2 uri na teden): Oblikoslovje pravih in nepravilnih glagolov se nadržno obravnava na podlagi metodične razpredelnice francoske spregatve; mimogrede se izpopolnjuje oblikoslovje drugih govornih razpolov. Skladnja veznega in naznanilnega naklona, deležnikov, glagolnika, določnega spolnika, pridevnikov in predlogov. Čitanje pripovednih, dialoških, pisemskih in zgodovinskih beril, pisanih v nevezani besedi; učenje na izust in recitovanje pesnij; razgovarjanje, sloneče na predelanih berilih iz Weitzenböckove francoske vadnice in na njegove francoske slovnice I. in II. delu.

Udeležba: v I. polletju 2, v drugem polletju 3 učenci.

4. Laščina.

Pouka v I. in II. tečaju tega predmeta so se udeleževali učenci IV. do VIII. razreda skupno z učenci tukajšnje I. drž. gimnazije. — Učna knjiga: A. Mussafia, *Italianische Sprachlehre*.

Učni načrt:

I. tečaj (2 uri na teden): Izreka, pregibanje samostalnika in pridevnika, svojilni in kazalni zaimki, sedanjik pomožnikov in glagolov na -are, -ere, -ire, pretekli deležnik in iz njega izhajajoča tvoritev preteklega časa in trpne dobe, prihodnjik, najpotrebnejši skladni členi za tvoritev prostih stavkov. Ustno in pisno pripravljane na dotične vaje.

Udeležba: v I. polletju 19, v II. polletju 6 učencev.

II. tečaj (2 uri na teden): Povratni glagoli, stopnjatev, oziralni zaimki, krepki glagoli, nauk o porabi časov in naklonov do konjunktiva. Prevajanje dotičnih vadbenih primerov. Govorne vaje. — Čitanje: Nekoliko beril, opirajočih se na slovnico. V II. polletju: Čitanje iz Lionove knjige: *Le avventure di Pinotto*, raconto di F. Morandi.

Udeležba: v I. polletju 2, v II. polletju 5 učencev.

5. Lepopisje.

Pouka v tem predmetu, ki se je učil za zavod posebej, so se udeleževali učenci nižjih razredov v dveh tečajih, in sicer deloma svojevoljno, deloma zaradi slabe pisave primorani od učiteljskega zbora na predlog razrednikov.

V I. tečaju (1 uro na teden) so se učenci vežbali v genetiški razvijanih črkah slovenskega tekočega pisa.

Udeležba: v I. polletju 26, v II. polletju 30 učencev.

V II. tečaja (1 uro na teden) prvem oddelku so se učenci vežbali v genetiški razvijanih črkah nemškega tekočega pisa, v drugem oddelku pa so se na isti način urili v francoskem okroglem pisu in naposled v grških črkah.

Udeležba: v I. polletju 21, v II. polletju 15 učencev.

6. Risanje.

V tem predmetu so se poučevali učenci vseh razredov skupno z učenci I. državne gimnazije v treh tečajih po 2 uri na teden.

Učni načrt:

I. tečaj: Premočrtni liki, geometriški osnovni tvori (kvadrat, pravokotnik in trikotnik) kot podlaga ploskovni delbi, izmed mnogokotnikov osmerokotnik in šesterkotnik, polni krog in njega ploskovna delba (rožice), elipsa in spirala, kombinacije obločnih in valovitih črt, jednostavni listni liki po nariskih in po predlogi na tabli. Listi po naravi. Vsi zriski se izvajajo s svinčnikom, v dveh vodenih bojah. — Učenci se poučujejo skupno.

Udeležba: v I. polletju 16, v II. polletju 12 učencev.

II. tečaj: Pojasnjevanje perspektivnih načel s pomočjo obriskov na tabli in pri risanju po žičnih modelih (palica, kvadrat in krog); kocka in najvažnejši stereometriški osnovni tvori s kroglo vred. Skupine modelov. Najjednostavnejše

narisanje svetljavnih prikaznij s svinčnikom. Jednostavni ploski okraski grških zlogov po predlogah na tabli, izvedeni v dveh bojah. Nekateri cvetice po naravi.

Učenci se poučujejo skupno in skupinoma.

Udeležba: v I. polletju 6, v II. polletju 2 učenca.

III. tečaj: Narisovanje starovinskega posodja, arhitektonskih ukrasnih členov, renesančnih in nekaterih gotskih okraskov po sadrenih modelih, šarnega ploskega okrasja po predložkih in predlogah na tabli, risanje glav po reliefih in sadrenih doprsnicah, izvedeno z jedno in dvema kredama. Razlaganje najvažnejših arhitektonskih oblik. Cvetice po naravi. Pokrajine po predlogah; tihožitja. Skiciranje po naravi. — Učenci se poučujejo skupinoma ali posamezi.

Udeležba: v I. polletju 8, v II. polletju 6 učencev.

7. Stenografija.

a) Slovenska.

V tem predmetu so se poučevali učenci V. do VIII. razreda skupno z učenci I. državne gimnazije v enem tečaju po 2 uri na teden.

Učni načrt: Korespondenčno pismo. — Učna knjiga: Fr. Novak, Slovenska stenografija, I. del, v Ljubljani, 1900.

Udeležba: v I. polletju 23, v II. polletju 21 učencev.

b) Nemška.

V tem predmetu so se poučevali učenci IV. do VIII. razreda v dveh tečajih po 2 uri na teden, in sicer v II. tečaju skupno z učenci I. državne gimnazije, v I. tečaju pa posebej.

Učni načrt:

V I. tečaju: Korespondenčno pismo (t. j. nauk o besedotvoritvi). — Učna knjiga: Gabelsbergers Stenographie von Prof. A. Heinrich, umgearbeitet von Pucskó-Hempel.

Udeležba: v I. polletju 49, v II. polletju 34 učencev.

V II. tečaju: Debatno pismo ali stavkovno krajšanje. — Učna knjiga: Prof. A. Heinrich, Debattenschrift des Gabelsbergerschen Systems, IV. Auflage.

Udeležba: v I. in II. polletju 11 učencev.

III. Učne ki bodo služile pouku v obveznih

Predmeti	I. razred	II. razred	III. razred	IV. razred
Verouk	Veliki katekizem ali krščanski nauk, po izvirniku avstrijskih škofov. V Ljubljani, 1896.	Lesar, Liturgika, 3. in 4. nat.	Karlin, Zgodovina razodetja božjega v stari zavezi.	Karlin, Zgodovina razodetja božjega v novi zavezi.
Latinsčina	Kermavner, Latinska slovnica, 1. in 2. nat. Wiesthaler, Lat. slov. vadbe za I. gimn. razr., 3. nat.	Kermavner, kakor v I. razredu. Wiesthaler, Lat. slov. vadbe za II. gimn. razr., 2. nat.	Kermavner, kakor v I. razredu. J. Golling, Chrestomathie aus Cornelius Nepos u. O. Curtius Rufus. Dr. Požar, Lat. vadbe za III. gimn. razred.	Kermavner, kakor v I. razredu. Caesar, comment. de bell. Gall., ed. Prammer, 4., 5. in 6. nat. Ovids ausgewählte Gedichte, ed. Sedlmayer, 4., 5. in 6. nat. Dr. Požar, Lat. vadbe za IV. gimn. razred.
Grščina			Curtius-Hartel, Griechische Schulgrammatik, 24. nat. Schenkl, Griechisches Elementarbuch, 18. nat.	Curtius-Hartel, Griech. Schulgrammatik, 17. do 22. nat. Schenkl, Griech. Elementarbuch, 18. nat.
Nemščina	Willomitzer, Deutsche Gramm., 6. do 10. nat. Stritof, Deutsches Lesebuch für die I. u. II. Gymnasialklasse.	Willomitzer, Deutsche Gramm., 6. do 9. nat. Stritof, Deutsches Lesebuch, kakor v I. razredu.	Willomitzer, Deutsche Gramm., 6. do 8. nat. Stritof, Deutsches Lesebuch für die III. Gymnasialklasse.	Willomitzer, Deutsche Gramm., kakor v III. razredu. Stritof, Deutsches Lesebuch für die IV. Gymnasialklasse.
Slovenščina	Sket-Janežič, Slovenska slovnica, 8. nat. Sket, Čitanka, I., 2. nat.	Sket-Janežič, Slovenska slovnica, 8. nat. Sket, Čitanka, II., 2. nat.	Sket-Janežič, Slovenska slovnica, 8. nat. Sket, Čitanka, III.	Sket-Janežič, Slov. slovnica, 7. nat. Sket, Čitanka, IV.
Zemljepis in zgodovina	Vrhovec, Zemljepis za srednje šole, I. stop. Kozenn-Haardt, Atlas, 43 Kart., 36. do 39. nat.	Bežek, Zemljepis za II. in III. gimn. razr. Mayer-Kaspret, Zgodovina starega veka. Atlanti, kakor v I. razr., poleg njih še: Putzger, Histor. Schulatl., 21. do 25. nat. ali Klepert, Atlas antiquus, 6. nat.	Bežek, kakor v II. razr. Mayer-Kaspret, Zgodovina srednjega veka. Atlanti, kakor v II. razr. (razen Kieperla).	Mayer-Kaspret, Zgodovina novega veka. Jesenko, Avstrijsko-ogerska monarhija. Atlanti, kakor v III. razr.
Matematika	Matek, Aritmetika, I. del. Matek, Geometrija, I. del.	Kakor v I. razredu.	Matek, Aritmetika, II. del. Matek, Geometrija, II. del.	Kakor v III. razredu.
Prirodnoznanstvo	Pokorny-Erjavec, Živalstvo, 3. nat. Paulin, Rastlinstvo.	Kakor v I. razredu.	Senekovič, Fizika, 2. nat. Hinterlechner, Mineralogija.	Senekovič, Fizika, 2. nat.
Modroslovnoprivedevitka				

knjige, predmetih v šolskem l. 1904./1905.

V. razred	VI. razred	VII. razred	VIII. razred
Wappler, Lehrbuch der kath. Religion, I. Teil (Einleitung), 6., 7. in 8. nat.	Wappler, Lehrbuch der kath. Religion, II. Teil (Glaubenslehre), 4., 5., 6. in 7. nat.	Wappler, Lehrbuch der kath. Religion, III. Teil (Sittenlehre), 6. nat.	P. Meinrad Bader, Lehrbuch der Kirchengesch., 5. nat.
Scheindler, Latein. Schulgramm., 3., 4. in 5. nat. Sedlmayer-Scheindler, Latein. Übungsbuch für die ober. Kl. der Gymn., 1. in 2. nat. Livii ab urbe condita lib. I, II., XXI., XXII., ed. Zingerle, 2., 3., 4. in 5. nat. Ovidij, kakor v IV. razr.	Lateinische Grammatik, kakor v V. razredu. Lat. Übungsbuch, kakor v V. razredu. Klouček, Vergils Aeneis, 3. in 4. nat. Sallustij bell. Jugurth., ed. Scheindler, 1. in 2. nat. Caesar, de bell. civili, ed. Dinter. Cicero, orationes in Catilinam, ed. Nohl, 1., 2. in 3. nat.	Latein. Grammatik, kakor v V. razredu. Lat. Übungsbuch, kakor v V. razredu. Vergils Aeneis, kakor v VI. razredu. Cicero, pro Roscio Amerino, ed. Nohl. Cicero, orationes in Catilinam, kakor v VI. razr. Cicero, Cato Maior de senectute, ed. Schiche.	Latein. Grammatik, kakor v V. razredu. Latein. Übungsb., kakor v V. razredu. A. Horatii Flacci carmina selecta, ed. Huemer, 4., 5. in 6. nat. Tacitus, Histor. Schriften in Auswahl, ed. Weidner.
Griech. Grammatik kakor v IV. razredu. Schenkl, Griechisches Elementarbuch, 15. do 18. nat. Schenkl, Chrestomathie aus Xenophon, 6. do 12. nat. Homer, Ilias von A. Th. Christ, 1. in 2. nat.	Griech. Gram., in Griech. Elementarbuch, kakor v V. razredu. Homeri Iliadis epitome, ed. Scheindler, I., II., 1. do 6. ozir. I. do 4. nat. Herodoti hist. lib. VIII., ed. Holder. Xenophon, kakor v V. razr.	Griechische Grammatik in Griech. Elementarbuch, kakor v V. razredu. Schenkl, Chrestomathie aus Xenophon, kakor v V. razredu. Homers Odyssee, ed. A. Th. Christ, 2., 3. in 4. nat. Demosthenes, ausgewählt. Reden, ed. Wolke, 1. do 4. nat.	Griechische Grammatik in Griech. Elementarbuch, kakor v V. razredu. Homers Odyssee, ed. A. Th. Christ, 2. in 3. nat. Platons Apologie des Sokrates und Kriton, ed. Christ, 1. do 3. nat. Platons Laches, ed. Christ, 1. do 3. nat. Sophokles, Oedipus tyrannos, ed. Schubert, 2. nat.
Willomitzer, Deutsche Grammatik, 6. in 7. nat. Kummer-Stejskal, Deutsches Lesebuch, V. Teil, 6., 7. in 8. nat.	Willomitzer, kakor v V. razredu. Kummer-Stejskal, Deut. Lesebuch, VII. Teil, 4. in 5. nat.	Kummer-Stejskal, Deut. Lesebuch, VII. Teil, 4. in 5. nat.	Kummer-Stejskal, Deut. Leseb., VIII. T., 3. do 5. nat. Goethe, Hermann und Dorothea, Iphigenie; Schiller, Wallenstein; Lessing, Laokoon.
Slovnica, kakor v IV. razr. Sket, Slov. čitanka za V. in VI. razred, 2. nat.	Kakor v V. razredu.	Sket, Staroslovenska čitanka. Sket, Sloven. slovstvena čitanka za VII. in VIII. razred.	Kakor v VII. razredu.
Zeehe, Lehrbuch der Geschichte des Altertums f. obere Klassen, 4. nat. Supan, Geograph., 9. in 10. nat. Atlanti, kakor v II. razr.	Zeehe, kakor v V. razr. Zeehe, Gesch. d. Mittelalt. für obere Klassen, 1. in 2. nat. Supan, Geographie, kakor v V. razr. Atlanti, kakor v III. razr.	Zeehe, Geschichte der Neuzeit, 1. in 2. nat. Supan, Geographie, kakor v V. razredu. Atlanti, kakor v III. razr.	Zeehe-Schmidt, Österr. Vaterlandskunde. Supan, Geographie, kakor v V. razredu. Atlanti, kakor v III. razr.
Močnik, Lehrb. d. Arithm. u. Algebra f. Obergymn., 25. do 28. nat. Močnik, Lehrbuch der Geom. f. obere Klassen, 23. nat.	Močnik, Lehrb. der Arithmetik u. Algebra, 25. do 28. nat. Močnik, Lehrbuch der Geom., 23. nat. Adam, Logarithmen.	Močnik, Lehrbuch der Arithmetik u. Algebra, kakor v VI. razredu. Močnik, Lehrbuch der Geometrie, 22. nat.	Kakor v VII. razredu.
Hochstetter-Bisching, Miner. u. Geol., 12., 14., 16. in 17. nat. Wettstein, Leitf. d. Bot. für Mittelschulen, 1. in 2. nat.	Graber, Leitfaden der Zoologie, 2. in 3. nat.	Wallentin, Lehrbuch der Physik, 12. in 13. nat.	Kakor v VII. razredu.
		Lindner-Leclair, Allgemeine Logik, 1., 2. in 3. nat.	Lindtner und Lukas, Lehrb. der Psychologie, Wien 1900.

IV. Prebrana tvarina.

A. Iz latinščine.

III. a. razred. *Cornelius Nepos* (ed. Weidner-Schmidt): Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Thrasybulus, Conon, Epaminondas, Pelopidas. — *Zasebno berilo*: Bajec in Flerin: Iphicrates. Grum, Helmich, Kete in Šušteršič: Lysander. Ločnik in Martinčič: Cato. Lojk in Vizjak: Hamilcar. Peterlin in Supan: Agesilaus. Rodič, Selan in Sturm: Phocion. Železnik: Alcibiades. — *Na izust*: Themistocles, c. 9: «Themistocles veni ad te — ad te venire patiaris». Pausanias, c. 2: «Pausanias, dux Spartaee — cum quo colloquatur». Conon, c. 3: «Nulla mora est — quod studes» in «Mihi vero — more fungar». Epaminondas, c. 4: «Nihil opus est — tradam magistratui»; c. 5: «Fallis — non palaestra» in «Desine Meneclida — liberavi»; c. 8: «Epaminondas a Thebanis — obsidione clausit»; c. 10: «Vide, ne tu — necesse est».

III. b. razred. *Cornelius Nepos* (ed. Weidner-Schmidt): Predgovor, Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Lysander, Epaminondas, Pelopidas, Phocion, Timoleon. — Več odstavkov tudi *na izust*.

IV. razred. *Caesaris* comment. de bello Gallico (ed. Prammer): lib. I., lib. IV. (izbrana mesta). *Ovidius* (ed. Sedlmayr): Metamorph.: Quattuor actates. — *Zasebno berilo*: *Caesaris* comment. de bello Gallico, lib. II. — *Na izust*: *Caesaris* comment. de bello Gallico, lib. I., c. 44.

V. razred. *Livii* ab urbe cond. (ed. Zingerle): lib. I., 1—4, 6, 8—18, 22—48; lib. XXI., 1—17, 21—27. *Ovidius* (ed. Sedlmayer): Metamorph.: Die große Flut, Deukalion und Pyrrha, Niobe, Dädalus und Ikarus, Philemon und Baucis, Schlußwort; Fast.: Widmung an Cäsar Germanicus, Am 1. Januar, Der 13. Februar, Der 23. Februar, Der 24. Februar; Trist.: Abschied von Rom, Selbstbiographie. — *Zasebno berilo*: Albrecht: Ovidius, Fast. II., 533—566. Badiura: Ovidius, Metamorph. XII., 575—606; Rem. 169—196. Cepuder: Ovidius, Trist. III., 10; V., 2, 10. Dežela: Ovidius, Metamorph. XII., 575—606; Trist. IV., 6; Ex Ponto III., 7. Dolinar: Ovidius, Rem. 169—196. Dostal: Ovidius, Metamorph. XIV., 246—307; Trist. V., 10. Grum: Ovidius, Metamorph. XIV., 246—307; Fast. II., 617—638; Trist. V., 3. Ilc: Ovidius, Metamorph. III., 732—733; IV., 1—35, 391—415; Fast. I., 709—722; III., 809—834; Trist. V., 10. Kobi: Ovidius, Ex Ponto III., 2. Koder: Ovidius, Metamorph. X., 1—63, 72—77; Fast. III., 809—834. Kodré: Ovidius, Fast. I., 709—722; III., 713—714, 725—790. Koechler: Ovidius, Metamorph. 163—261; Kristan: Livius, lib. II., 1—15; Ovidius, Metamorph. X., 1—63, 72—77; XIV., 246—307; Trist. V., 10; Ex Ponto IV., 3. Luschützky: Ovidius, Metamorph. IV., 615—662; Fast. II., 475—512; Trist. V., 10. Lušin: Močnik: Ovidius, Fast. V., 621—624, 633—662. Peklaj: Ovidius, Metamorph. II., 1—242, 251—332; Ex Ponto IV., 3. Peršin: Ovidius, Rem. 169—196; Ex Ponto III., 7. Petrič: Ovidius, Am. III., 8, 35—56; Trist. V., 2. Pfeifer: Ovidius, Fast. III., 523—656, 661—674. Rovtar: Livius, lib. II., 1—15; Ovidius, Metamorph. I., 163—261; V., 385—437, 462—571; X., 1—63, 72—77; Fast. II., 83—118; Ex Ponto IV., 3. Rupnik: Ovidius, Metamorph. VI., 5—82, 103—107, 127—145. Selan: Ovidius, Fast. II., 617—638. Šemič: Ovidius, Fast. II., 617—638. Senčar: Livius, lib. II., 1—20; Ovidius, Metamorph. II.,

1—242, 251—332. Stojkovič: Livius, lib. II., 1—35; Ovidius, Metamorph. II., 760—801; VIII., 725—878; III., 528—733; Fast. III., 167—230. Škof: Ovidius, Trist. V., 3. Šraj: Ovidius, Fast. V., 621—624, 633—662. Uran: Ovidius, Metamorph. VIII., 725—878. Vrhovnik: Ovidius, Metamorph. VI., 5—82, 103—107, 127—145; Fast. II., 617—638. Zupančič: Ovidius, Am. I., 15. — *Na izust*: Ovidius, Trist.: Abschied von Rom, v. 1—40.

VI. razred. *Sallustius*: Bellum Jugurthinum (ed. Scheindler). *Cicero*: In Catilinam or. I. (ed. Nohl). *Vergilius* (ed. Klouček): Ecloga I, V.; Georgicon lib. I., v. 1—5; lib. II., v. 136—176, 319—345, 458—540; lib. III., v. 339—383, 478—566; Aeneis, lib. I., v. 1—305. — *Zasebno berilo*: Aleš, Korošec, Ottavi in Prijatelj: Cicero, In Catilinam or. II. Borštnik: Vergilius, Georgicon lib. IV., v. 149—227. Bratina in Černe: Cicero, In Catilinam or. IV. Dolenc in Favai: Vergilius, Ecloga IX. Domicelj, Tavželj in Vadnal: Vergilius, Georgicon lib. IV., v. 315—558. Grebenc: Vergilius, Georgicon lib. I., v. 6—42, 118—159. Kavčič: Cicero, In Catilinam or. III. Lončar: Vergilius, Georgicon lib. IV., v. 8—50. Lušin: Caesar, De bello civili, lib. II., c. 1—22. Oblak: Vergilius, Aeneis, lib. II., v. 1—198. Poženel: Vergilius, Aeneis, lib. II., v. 1—249. Selan: Vergilius, Ecloga VII. Sovre: Sallustius, De coniuratione Catilinae. Stare: Caesar, De bello civili, lib. III., c. 74—104. Zlatnar: Caesar, De bello civili, lib. I., c. 1—60. — *Na izust*: Sallustius, Jugurtha, c. 9, 10, 79. Cicero, In Catilinam or. I., c. 1. Vergilius, Ecloga I, v. 1—39; V., v. 36, 37, 86, 87; IX, v. 28; Georgicon lib. I., v. 1—5; lib. II., v. 176; Aeneis, lib. I., v. 1—11, 33, 94—96, 118, 135, 150, 199, 203, 204, 207.

VII. razred. *Vergilius* (ed. Klouček): Aeneis, lib. II., IV., VI. *Cicero*: De imperio Cn. Pompei (ed. Nohl); Laelius (ed. Schiche); In Catilinam or. IV. (ed. Nohl). — *Zasebno berilo*: Bercè: Vergilius, Aeneis, lib. XI, v. 445—915. Bizjak: Vergilius, Aeneis, lib. III., v. 1—255. Česnik in Erjavec: Vergilius, Aeneis, lib. III., v. 1—200. Gostič: Vergilius, Aeneis, lib. VI., v. 626—901. Juvan: Cicero, In Catilinam or. II. Mesec: Cicero, Pro Archia poeta. Osana: Cicero, Pro Q. Ligario; Pro rege Deiotaro. Prisljan: Cicero, Pro Archia poeta. Sitar: Cicero, Cato maior. — *Na izust*: Vergilius, Aeneis, lib. II., v. 1—56, 526—543.

VIII. razred. *Horatius* (ed. Huemer): Carmina, lib. I., 1—4, 7, 10, 11, 14, 18, 22, 24, 28, 31, 32, 34, 37, 38; lib. II., 1—3, 6, 7, 10, 13—16, 18, 20; lib. III., 1—5, 21, 29, 30; lib. IV., 3—5, 7, 12, 15; Carmen saeculare; Epod. 2, 7; Sat., lib. I., 1, 9; Epist., lib. I., 1. *Tacitus* (ed. Weidner): Germania, c. 1—27; Annal., lib. I., c. 1—30; lib. IV., c. 34, 35. — *Zasebno berilo*: Čuha: Horatius, Carmina, lib. I., 6, 12, 15, 20, 26, 29; Epod. 9, 13; Epist., lib. I., 2. Čok: Ciceronis orat. pro Milone (konec). Jan: Vergilius, Aeneis, lib. VI. Jelenc: Horatius, Carmina, lib. I., 17, 20, 21, 26; De arte poetica. Kcel: Vergilius, Aeneis, lib. VIII.; Horatius, De arte poetica. Močnik: Ciceronis orat. pro Roscio Amerino, c. 1—23. Perič: Horatius, Carmina, lib. I., 6, 12, 20, 21. Rus: Horatius, Carmina, lib. I., 6, 12, 20, 21, 26. Samsa: Horatius, Carmina, lib. I., 6, 12, 15, 35; lib. II., 9, 19; lib. III., 6, 8, 9, 16, 23, 24; lib. IV., 2, 8, 9; Epod. 1, 13; Sat., lib. I., 3; lib. II., 1, 2; Epist., lib. I., 2, 6, 10, 16, 19, 20. Svetlič: Horatius, Carmina, lib. I., 5, 6, 8, 9, 12, 13, 15—17, 19—21, 23, 25—27, 29, 30, 33, 35, 36. Tomec Ernest: Horatius, Carmina, lib. I., 12, 17, 20, 21; lib. II., 9; lib. III., 9, 25; Epod. 13; Sat., lib. II., 1; De arte poetica. Tomšič: Horatius, Epod. 9, 13; Sat., lib. I., 3; Epist., lib. I., 2, 10, 20. — *Na izust*: Horatius, Carmina, lib. I., 1, 11, 32; lib. II., 3, 14, 20.

B. Iz grščine.

V. razred. *Xenophon* (Chrestomath., ed. K. Schenkl): *Anabasis*, Nr. I, III, IV, V, 1—42. *Homeri Ilias* (ed. Scheindler), lib. I., II. — *Zasebno berilo*: Cepuder Jos.: *Homeri Ilias*, lib. VII., od v. 120. do konca. Dostal: *Homeri Ilias*, lib. III., 1—151. Grum: *Homeri Ilias*, lib. VII., 1—120. Ilc: *Homeri Ilias*, lib. IV., 1—152. Kobi: *Homeri Ilias*, lib. III., 1—158. Koechler: *Homeri Ilias*, lib. III., 1—200. Kristan: *Homeri Ilias*, lib. III., 238—391. Luschützky in Rovtar: *Homeri Ilias*, lib. VI., 1—200. Peklaj: *Homeri Ilias*, lib. III., 1—238. Stojkovič: *Homeri Ilias*, lib. IV., 300—450. Verhovnik: *Homeri Ilias*, lib. III., 1—150. — *Na izust*: *Homeri Ilias*, lib. I., 1—72.

VI. razred. *Homeri Ilias* (ed. Scheindler), lib. III., VI., VII., XVIII., XXII. *Herodot* (ed. Holder): lib. VII., 1—46, 53—60, 87—89, 100—105, 131—145, 157—162, 172—178, 196, 198—239. *Xenophon* (Chrestomath., ed. K. Schenkl): *Cyr.*, II, 1—12; VII, 1—10. — *Zasebno berilo*: Borštnik in Kavčič: *Homeri Ilias*, lib. XIX. Černe: *Homeri Ilias*, lib. XXI., 1—223. Domicelj: *Homeri Ilias*, lib. XVII., 1—270. Korošec: *Homeri Ilias*, lib. XVII., 1—210. Lušin: *Homeri Ilias*, lib. XX., 1—190. Oblak: *Homeri Ilias*, lib. XXI., 1—225. Ottavi: *Homeri Ilias*, lib. VIII., 1—166. Sovre: *Homeri Ilias*, lib. XI., 1—365. Starè: *Homeri Ilias*, lib. XVII., 1—139. Vadnal: *Homeri Ilias*, lib. XXI., od 223 do konca. — *Na izust*: *Homeri Ilias*, lib. VI., 361—440.

VII. razred. *Demosthenes* (ed. Wotke): *Olynth.* I., III.; *περὶ τῆς εἰρήνης*; *κατὰ Φιλ.* III. *Homer*, *Odyssee* (ed. Christ), lib. I., V.—VIII. — *Zasebno berilo*: Berec: *Demosthenes*, *κατὰ Φιλ.* II; *Homeri Odyssea*, lib. XXIII. Bončina: *Homeri Odyssea*, lib. X. Černič, Česnik in Erjavec: *Homeri Odyssea*, lib. XXIII. Juvan: *Homeri Odyssea*, lib. XV. Karlin: *Homeri Odyssea*, lib. XII. Osana: *Homeri Odyssea*, lib. II., III. Prislán: *Homeri Odyssea*, lib. XVI. — *Na izust*: *Homeri Odyssea*, lib. I., 1—10.

VIII. razred. *Platon*: *Apologia Socratis et Criton* (ed. Christ). *Sophokles*: *Antigone* (ed. Schubert). *Homer*: *Odyssee* (ed. Christ), lib. XXII. — *Zasebno berilo*: a) Obvezno za vse učence: *Platon*, *Euthyphron*. b) Poleg tega so brali: Jan: *Homeri Odyssea*, lib. II., XI. Jelenc: *Homeri Odyssea*, lib. IX. Keel: *Homeri Odyssea*, lib. XXIII., XXIV. Močnik: *Platon*, *Laches*. Novak: *Homeri Ilias*, lib. XXIII. Rudolf: *Homeri Odyssea*, lib. XIII., XIV. Rus in Tomec V.: *Homeri Odyssea*, lib. XXIII. Samsa: *Platon*, *Protagoras*. Tomec E.: *Homeri Odyssea*, lib. XI. Tomšič: *Homeri Ilias*, lib. XXIV. — *Na izust*: *Platon*, *Apologia Socratis*, c. 32 (deloma), *Criton*, c. 11 (deloma); *Sophokles*, *Antigone*, v. 1—49, 100—161.

C. Iz nemščine.

V. razred. Posamezna berila iz nemške čitanke. — *Na izust*: vse pesni, ki jih popisuje kanon.

VI. razred. Poleg posameznih beril iz nemške čitanke še: *Lessing*: «Mina von Barnhelm» in «Nathan der Weise». — *Na izust*: kakor v V. razredu.

VII. razred. Poleg posameznih beril iz nemške čitanke še: *Schiller*: «Fiesco» in «Maria Stuart». *Goethe*: «Götz von Berlichingen». — *Zasebno berilo*: Bačar: «Hero und Leander». Berce: «Wallenstein». Bončina: «Lear», «Kabale und Liebe». Boštjančič: «Tasso», «Kabale und Liebe». Černič: «Julius Caesar». Česnik: «Wintermärchen». Gostič: «Die Jungfrau von Orleans». Juvan in Paulin: «Clavigo». Kandare: «Othello», «Julius Caesar». Osana: «Ein treuer

Diener seines Herrn», «Hero und Leander», «Wallenstein». Sitar: «Die Braut von Messina», «Die Ahnfrau». Šiška: «Faust» I. Tavzes: «Der Kaufmann von Venedig», «Kabale und Liebe». Travner: «Die Jungfrau von Orleans», «Wilhelm Tell». — *Na izust*: kakor v V. razredu.

VIII. razred. Posamezna berila iz nemške čitanke, zlasti izbrana mesta iz «Hamburške dramaturgije». Poleg tega: *Lessing*: «Laokoon». *Goethe*: «Iphigenie auf Tauris» in «Hermann und Dorothea». — *Zasebno berilo*: Ciuha: «Richard III.», «Prinz von Homburg». Čok: «Othello», «Die Heimat». Jan: «Makbeth», «Romeo und Julie». Kcel: «Lear», «Makbeth», «Othello», «Faust», «Don Carlos». Močnik: «Lear», «Weh dem, der lügt». Polak: «Makbeth», «Die Jungfrau von Orleans». Rudolf: «Wallenstein». Samsa: «Faust». Svetlič: «Zriny», «Ein Bruderzwist im Hause Habsburg». Šabec: «Des Meeres und der Liebe Wellen», «Sappho», «Die Jungfrau von Orleans», «Die Braut von Messina». Tomšič: «Wilhelm Tell», «Maria Stuart». Vovk: «Die Räuber», «Maria Stuart». — *Na izust*: kakor v V. razredu.

D. Iz slovenščine.

V. razred. Posamezna berila iz slovenske čitanke. Izbor *Meškovih* črtic in slik iz V.—VII. zvezka «Knezove knjižnice» in *Aškerčevih* balad in romanc. — *Na izust*: pesni: «Ubežni kralj», «Mutec osojski», «Svetopolkova oporoka», «Jeftejeva prisega».

VI. razred. Posamezna berila iz slovenske čitanke. Izbor *Gregorčičeve* lirike. Srbsko čtivo: «Kosovo» (Srpske narodne pjesme o boju na Kosovem. Zbral Stoj. Novaković). — *Zasebno berilo*: Bratina: Jurčič, «Rokovnjači». Borštnik: Stritar, «Gospod Mirodolski». Dolenc: Jurčič, «Deseti brat». Grebenc: Vošnjak, «Pobratimi». Kavčič: Kersnik, «Cyklamen» in «Agitator». Lušin: Murnik, «Groga in drugi». Sovre: Mencinger, «Abaddon». Stare: Kersnik, «Luterski ljudje». — *Na izust*: Prešeren, «Krst pri Savici», «Nova pisarija», «Sonetje» (iz čitanke). Gregorčič, «Oljki».

VII. razred. Brali so se *Prešernovi* sonetje; sonetni venec *Shakespeareov* «Hamlet» v Cankarjevem prevodu. — *Na izust*: Šest sonetov iz Prešernovega sonetnega venca in magistrale; soneta «Al' prav se piše kau a ali kalfa» in «Apel podoba na ogled postavi»; «Slovo od mladosti». Hamletov monolog «Biti — ne biti? — to je zdaj vprašanje».

VIII. razred. Berila iz slovstvene čitanke. — *Na izust*: Prešernovo «Slovo od mladosti»; obnovitev Prešernovih sonetov in zabavljivih napisov.

V.

Naloge.

A. Za nemške sestavke.

V. razred. *Domače naloge*: 1.) Die Charybde. (Schilderung nach Schillers Ballade «Der Taucher».) — 2.) Bedeutung der Schifffahrt für den Fortschritt der Kultur. — 3.) Meine Weihnachten. — 4.) Warum zieht Hüon von Bordeaux nach Bagdad? — 5.) Gedankengang der Schillerschen Elegie «Pompeji und Herculanium». — 6.) Die Ursachen des raschen Anwachsens des römischen Reiches. — *Šolske naloge*: 1.) Wie führt der Dichter in den «Kranichen des Ihykus» die Entlarvung

der Mörder herbei? — 2.) Die Personen in Goethes «Erlkönig». — 3.) Der Unglückliche auf «Salas y Gomez». (Schilderung.) — 4.) Der Ackerbau der Anfang der Kultur. — 5.) An der Brandstätte. (Eine Schilderung.) — 6.) Wenn der Frühling kommt . . . (Eine Schilderung.) — 7.) Kleines, die Wiege des Großen.

VI. razred. Domaće naloge: 1.) Welchen Einblick in das Leben der alten Germanen gewährt uns das Hildebrandslied? — 2.) Hunnen und Burgunden in der Geschichte und Sage. — 3.) Inwiefern ist der Ausspruch Jugurthas: «Urbem venalem et mature perituram, si emptorem invenerit», berechtigt? — 4.) Walthers Beziehungen zu Österreich. — 5.) Literaturgeschichtliche Bedeutung der Klopstockschen Ode «Die beiden Musen». — 6.) Die Exposition in Lessings «Mina von Barnhelm». — 7.) Höhepunkt und Katastrophe in Lessings «Emilia Galotti». — *Šolske naloge:* 1.) Siegfrieds Tod. (Schilderung nach dem Nibelungenliede.) — 2.) Diomedes und Glaukos. (Szene aus der Ilias.) — 3.) Ein Wintermorgen in der Stadt. (Eine Schilderung.) — 4.) Das Feuer ist des Menschen Freund und Feind. — 5.) Major von Tellheim. (Ein Charakterbild.) — 6.) Welche Bedeutung hat Lessing als Dichter?

VII. razred. Domaće naloge: 1.) Des Helden Name ist in Erz und Marmorstein so wohl nicht aufbewahrt als in des Dichters Lied. — 2.) Welche Einflüsse waren für Goethe bis 1770 von Bedeutung? — 3.) Das Verhältnis der Haupt- und Nebenhandlungen in Schillers «Fiesco». — 4.) Die Entwicklung der Kultur nach Schillers «Künstlern» und dem «Spaziergange». — 5.) Nutzen und Gefahren des Reichthums. — 6.) Das Kaisertum bei den Römern und Franzosen. — *Šolske naloge:* 1.) Die Entwicklung des Naturgefühls im 18. Jahrhundert. — 2.) Der Krieg, ein Freund und Feind der Künste. — 3.) Reformation und Revolution in der Neuzeit (1500—1800). — 4.) Die Exposition in Schillers «Maria Stuart». — 5.) Maria und Elisabeth. — 6.) Das historische Drama der klassischen Zeit. — *Prosti govori:* 1.) Die Robot in Österreich. (Šiška.) — 2.) Über die olympischen Spiele. (Kandare.) — 3.) Wodurch erlangt ein Volk weltgeschichtliche Bedeutung? (Osana.) — 4.) Dantes Leben und Werke. (Agneletto.) — 5.) Die Turniere. (Bizjak.) — 6.) Wie stellt sich die moderne Architektur zu den Gesetzen der Baukunst im Vergleiche mit den historischen Stilen? (Svetek.) — 7.) Die Idee der Freiheit in Schillers «Wilhelm Tell». (Travner.) — 8.) Über das Wesen der dramatischen Poesie und ihre Einteilung. (Gostič.) — 9.) Die Sklaverei bei den Griechen und Römern. (Prislan.) — 10.) Über das englische Theater zur Zeit Shakespeares. (Juvan.)

VIII. razred. Domaće naloge: 1.) Vergessen: ein Fehler, ein Glück, eine Schuld, eine Tugend. — 2.) «Die Kunst hat in unseren Zeiten ungleich weitere Grenzen erhalten.» (Laokoon III.) — 3.) Der Besitz des Wirtes «Zum goldenen Löwen» (in Goethes «Hermann und Dorothea») mit Berücksichtigung von Lessings «Laokoon». — 4.) Stoff und Behandlung in Schillers «Lied von der Glocke». — 5.) Stoffe und Kunstformen der Romantik. — 6.) Was will und soll der Mensch in den Alpen? — *Šolske naloge:* 1.) Warum darf, nach Lessing, Laokoon in der Darstellung des bildenden Künstlers nicht schreiend dargestellt werden? — 2.) Die Lechfeldschlacht und ihre Folgen. — 3.) «Denn die Elemente hassen das Gebild der Menschenhand.» — 4.) Wodurch wird die Erkennung zwischen Orest und Iphigenie herbeigeführt? — 5.) Grillparzer und die Romantik. — 6.) Zrelostna naloga. — *Prosti govori:* 1.) Laibach und Save als Wasserstraßen. (Ciuba.) — 2.) Die wichtigsten Bauten in Krain seit der Römerzeit. (Rus.) — 3.) Schillers «Braut von Messina» mit Rücksicht auf Sophokles' «König Oedipus». (Fatur.) — 4.) Die Besitzungen der Freisinger in Krain. (Kosmač.) — 5.) Die

Geschichte der Violine. (Tomec Valentin) — 6.) Die Bauernaufstände in slavischen Gebieten. (Švigelj.) — 7.) Die Ursachen der römischen Mächtentfaltung. (Jan.) — 8.) Die drei größten französischen Dichter. (Rus.) — 9.) Sudermanns «Heimat». (Čok.) — 10.) Die Helenatragödie in Goethes «Faust», II. (Kcel.)

B. Za slovenske sestavke.

V. razred. Domače naloge: 1.) Najlepši dan mojih zadnjih počitnic. — 2.) Katere znake živalske pravljice nam kaže «Vojska z volkom in psom»? — 3.) Značaj Martina Krpana. — 4.) Ne hvali dneva pred večerom! (Načrt povesti.) — 5. a) Spomini na domačo vas. b) Nevihla. (Oris.) — *Šolske naloge:* 1.) Začetek Rima. (Po Liviju.) — 2.) Boj med Horaciji in Kurijaciji. (Po Liviju.) — 3.) Sveto-polkova oporoka. — 4.) Smrt kraljeviča Marka. (Črtica.) — 5.) Kaj opeva Aškerc v svojih baladah?

VI. razred. Domače naloge: 1.) Kako nam slika Prešeren lepoto kranjske dežele v svojem «Krstu pri Savici»? — 2.) «Zdravo seme v brazde rojstne njive zaplodimo!» (Fr. Cegnar.) — 3.) Prešernove zasluge za slovensko liriko. — 4.) Katere nazore zagovarja Prešeren v «Novi pisarji»? — *Šolske naloge:* 1.) Al' jezero, ki na njega pokrajni stojiš, ni, Črtomir, podoba tvoja? (Slika iz Prešernovega «Kresta pri Savici».) — 2.) «Ko v te se oziram, se zdi mi, oj reka, da gledam življenje, osodo človeka». (S. Gregorčič.) — 3.) Pesem, verna spremljevalka človeškega življenja. — 4.) Vodilne misli v Gregorčičevi odi «Oljki». — 5.) Pomlad prihaja ... (Oris.) — 6.) Leposlovje bodi razvedrilo in bodrilo.

VII. razred. Domače naloge: 1.) Govorništvo, potrebna stroka človeškega znanja. — 2.) «Podobno si je nedolžno otročje in pevske srce: Samo si ustvari, česar ne najde vrhu zemlje.» (Levstik.) — 3.) «Poslušaj vsakemu, besedo redkim; poslušaj sodbo vseh, a svojo hrani!» (Shakespeare, Hamlet I. 3.) — 4.) Kako se v Prešernovem sonetnem vencu nizajo misli druga na drugo. — 5.) S čim si pridobi kak narod odlično mesto v svetovni zgodovini? — *Šolske naloge:* 1.) Kaj in kako naj beremo? — 2.) Moderna vozila. — 3.) Resničnost Demostenovih besed «Πολὺ ῥῆρον ἐχοντίας φιλάτιν ἢ κήσασθαι πάντα πέφυκεν» (Olint. II. 26) v zasebnem in javnem življenju. — 4.) Na katere odnose se naslanjajo Prešernovi zabavljivi sonetje? — 5.) Hamlet, maščevalec svojega očeta. — *Prosti govori:* 1.) Kako vpliva alkohol na človeka. (Černe.) — 2.) Jenko in Gregorčič. (Erjavec.) — 3.) Istovski Slovenci. (Agneletto.) — 4.) Kdo je značaj? (Juvan.) — 5.) O prazgodovini Kranjske. (Berce.) — 6.) Ali je po smrti Julija Cezarja še mogla obstajati rimska država? (Travner.) — 7.) Protestantizem med Slovenci. (Bončina.) — 8.) Gregor Rihar, prepoveditelj cerkvene glasbe na Slovenskem. (Paulin.) — 9.) Mladinska poezija. (Boštjančič.) — 10.) Aškerčeve balade in romance. (Česnik.) — 11.) Nekaj o Prešernovih kritikih. (Černič.) — 12.) Prešernove balade in romance. (Tavzes.) — 13.) Nekatere znamenitejše prikazni naše hidrosfere in atmosfere. (Osana.)

VIII. razred. Domače naloge: 1.) Kako vpliva poezija na človeka in človeštvo. — 2.) Prevod Horacijeve ode «Integer vitae scelerisque purus ...» (I, 22) in razlaga pesnikovih mislij v njej. — 3.) «Falso queritur de natura sua genus humanum, quod imbecilla atque aevi brevis forte potius quam virtute regatur.» (Salustij, Jugurt. c. 1.) — 4.) Kako naj si širimo duševno obzorje. — 5.) Curriculum vitae. Prvi spomini, pomembni vtiski in vplivi, širjenje obzorja v šoli, po knjigi in v občeivanju z ljudmi. — *Šolske naloge:* 1.) V kakih odnosjih so nastali naši najstarejši slovstveni spomeniki? — 2.) Prava in lažiomika. —

3.) Osnovne misli v Prešernovi elegiji «Slovo od mladosti». — 4.) Naše pesništvo od svojih početkov do Prešernove dobe. (Sestaven pregled.) — 5.) Misli ob zrelostni izkušnji, ko zapuščamo kot prvi abiturientje svoj zavod. Gaslo:

«Telesa velikega, človek, si ud.
Karkoli storiš, izgubljen ni trud.
Ne misli nase samo, veselo
Ti orji, sejaj, človeštvo bo želo.»

(Zrelostna naloga.)

Jos. Stritar.

Prosti govori: 1.) Zakaj je propadla Poljska? (Jan.) — 2.) Mesto Trst in njegovo življenje. (Čok.) — 3.) Baron Juri Vega in njegovo slovensko pokolenje. (Tomec Val.) — 4.) Franc vitez Miklošič. (Svetlič.) — 5.) Zahteve človeškega želodca. (Švigelj.) — 6.) Zgodovina slovenske slikarske umetnosti. (Ciuha.) — 7.) Dantejeve Božje komedije «Pekel». (Tomšič.) — 8.) Lev Nikolajevič Tolstoj. (Ženko.) 9.) Nekaj o grafologiji. (Tomec Ernest.) — 10.) Nekaj zgodovinskih črtic o Vipavski dolini. (Vovk.) — 11.) Glavni zastopniki staroklasiškega slovstva. (Rudolf.)

VI.

Učila.

I. Gimnazijska knjižnica, in sicer:

1.) Učiteljska knjižnica (ki jo je oskrboval prof. *dr. Ivan Tertnik*) se je pomnožila v šolskem letu 1903./1904. za 73 del v 117 zvezkih in 12 snopičih ter za 270 šolskih izvestij:

a) Po nakupu:

α) Časopisov in zbornikov: Verordnungsblatt für den Dienstbereich des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht, 1903. — Zeitschrift für die österr. Gymnasien, 1903. — Westermanns illustrierte deutsche Monatshefte, 94. und 95. Bd. — Archiv für slavische Philologie. Herausgegeben von V. Jagić, 25. Bd. — Brockhaus, Konversations-Lexikon, 14. Aufl. — Österr.-ungar. Revue. Herausgegeben von A. Mayer-Wyde, 30. und 31. Bd. — Mitteilungen des Musealvereines für Krain, 1903. — Izvestja muzejskega društva za Kranjsko, 1903. — Ljubljanski Zvon, 1903. — Slovan, I. leto, 1902—1903. — Letopis Slovenske Maticе za leto 1903. — Pedagoški Letopis, III. zvez. Na svetlo daje «Slovenska Šolska Matica.» — Zbornik znanstvenih in poučnih spisov. Na svetlo daje «Slovenska Matica», V. zvez. — Učne slike k ljudskošolskim berilom. Izdaja «Slovenska Šolska Matica», II. del, 1. snopič. — Popotnik. Pedagoški in znanstveni list. Letniki 1900, 1901, 1902 in 1903.

β) Knjig: Jahrbuch des höheren Unterrichtswesens in Österreich, 1904. — Des C. Julius Caesar Denkwürdigkeiten über den Bürgerkrieg. Herausgegeben von Fr. Fügner. — Des C. Sallustius Crispus Bellum Catilinae. Herausgegeben von C. Stegmann. — Thesaurus Linguae Latinae. Vol. I, Fasc. VI. & Index librorum etc. — Mužik H., Lehr- und Anschauungsbehelfe zu den lateinischen Schulklassikern. — Pirig J., Abiturienten-Vorlagen und Klassenarbeiten für Prima zum Übersetzen ins Lateinische. — Sammlung ausgewählter Dialoge Platos mit deutschem Kommentar, veranstaltet von M. Schanz. I. Bdchn.: Euthyphro., II. Bdchn.: Krito., III. Bdchn.: Apologia. — Platons Apologie

des Sokrates und Kriton. Bearbeitet von Ed. Goebel. 2. Aufl. — Platons Verteidigungsrede des Sokrates und Kriton. Erklärt von Chr. Cron. 11. Aufl., bearbeitet von H. Uhle. — Platons Apologie und Kriton nebst Abschnitten aus dem Phaidon und Symposion. Herausgegeben von Ferd. Rösiger. — Xenophons Memorabilien in Auswahl. II. Teil (Kommentar). Herausgegeben von Ferd. Rösiger. — Cauer P., Die Kunst des Übersetzens. Ein Hilfsbuch für den lateinischen und griechischen Unterricht. 3. Aufl. — Hoppe Feod., Bilder zur Mythologie und Geschichte der Griechen und Römer. — Goethes sämtliche Werke. Jubiläumsausgabe in 40 Bänden (doslej: 18 zvezkov). Herausgegeben von Ed. von der Hellen. — Schillers Werke. Herausgegeben von L. Bellermann. — Grillparzers Briefe und Tagebücher. Gesammelt und mit Anmerkungen herausgegeben von C. Glossy und A. Sauer. — Jiriczek O. L., Deutsche Heldensagen. I. Bd. — Groß P., Die Tropen und Figuren. Ein Hilfsbuch für den deutschen, lateinischen und griechischen Unterricht. 2. Aufl. — Aškerc A., Četrtri zbornik poezij. — Kersnik J., Zbrani spisi, III. zvez., seš. 2. — Seigerschmied I. M., Pamet in vera. II. zvez. Izdala in založila «Družba sv. Mohorja». — Schreiner H., Analiza duševnega obzorja otroškega in dušeslovni proces učenja. Nauk o formalnih stopnjah. Založila in izdala «Slovenska šolska Matica». — Koprivnik J., Domači vrtnar. Izdala in založila «Družba sv. Mohorja». — Knezova knjižnica, X. zvez. Izdaja «Slovenska Matica». — Zabavna knjižnica, XVI. zvez. Založila in na svetlo dala «Slovenska Matica». — Realna knjižnica, I. del, 3. snopič. Izdala «Slovenska šolska Matica». — Slovenske narodne pesmi. Uredil dr. K. Štrekelj. 7. snopič. Izdala in založila «Slovenska Matica». — Slovenska bibliografija. I. del. Sestavil dr. Fr. Simonič. Izdala in založila «Slovenska Matica». — Zgodbe sv. pisma, 10. snopič. Spisal dr. J. E. Krek. Izdala in založila «Družba sv. Mohorja». — Tolstoj L. N., Vstajenje. Roman v treh delih. Prevel J. H. — Diener C., Hoernes R., Suess Fr. E. und Uhlig V., Bau und Bild Österreichs. Mit einem Vorworte von Ed. Suess. — Valvasor J. W., Die Ehre des Herzogtums Krain. 2. Aufl. — Kos Fr., Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. I. knjiga. Založila in izdala «Leonova družba». — Höfler Al. und Witasek St., Psychologische Schulversuche mit Angabe der Apparate. 2. Aufl. —

b) Po darilih:

Podarilo je: Visoko c. kr. naučno ministerstvo: Katalog der Ausstellung neuerer Lehr- und Anschauungsmittel für den Unterricht an Mittelschulen. 2. Aufl. — Burgerstein L., Gesundheitsregeln für Schüler und Schülerinnen. 2. Aufl. — Burgerstein L., Zur häuslichen Gesundheitspflege der Schuljugend. 2. Aufl. — C. kr. deželna vlada kranjska: Landesgesetzblatt für das Herzogtum Krain (Deželni zakonik za vojvodino Kranjsko), 1903. — Knezoškofijski ordinarijat ljubljanski: Catalogus cleri dioecesis Labacensis, 1904. — Založništvo Geroldovo: Lindner G. A. und v. Leclair A., Lehrbuch der allgemeinen Logik. 3. Aufl. — Založništvo Hölderjevo: Golling J., Vocabular zu Schmidt-Gehlens Memorabilia Alexandri Magni und zu 14 vitae des Cornel. Nepos. 3. Aufl. — Hannak Em., Lehrbuch der Geschichte des Mittelalters für die unteren Klassen der Mittelschulen. Vollständig umgearbeitet von A. Rebbann. 12. Aufl. — Založnik Tempsky: Schmidt Ad. M. A., Schülerkommentar zu Livius, Buch I, II, XXI, XXII und den Partes selectae (nach der 4. Aufl. der Ausgabe von A. Zingerle). 2. Aufl. — Christ A. Th., Homers Ilias in verkürzter Ausgabe. 2. Aufl. — Sophokles' Aias von Fried. Schubert. 4. Aufl. von L. Hüter. — Schüler-Kommentar zu Sophokles' Aias von L. Hüter. — Sophokles' Antigone von Fried. Schubert. 5. Aufl. von L. Hüter. — Schenkl H. und Weigl Fl., Griechisches Elementarbuch. 19. Aufl. — Woynar K., Lehrbuch der Geschichte

des Mittelalters für die oberen Klassen der Gymnasien. — Pisatelj F. S. Šusteršič, Poduk rojakom Slovencem, ki se hočejo naseliti v Ameriki. — Ravnatelj Fr. Wiesenthaler: Scheindler Aug., Homeri Odysseae epitome. Edit. II. — Bauer Ad., Lehrbuch der Geschichte des Altertums für die oberen Klassen der Gymnasien. — † Prof. Simon Rutar: Zeitschrift für österr. Volkskunde, 1903, I. und II. Heft.

c) Po zameni:

270 šolskih izvestij.

Koncem šolskega leta 1903./1904. šteje ta knjižnica 2428 del v 3217 zvezkih in 623 sešitkih ter 4814 šolskih izvestij.

2.) Dijaška knjižnica (ki jo je oskrboval prof. *Dr. Jos. Pipenbacher**) se je pomnožila za 122 del, oziroma 124 knjig, in sicer:

a) Po nakupu (za 106 del, oziroma 108 knjig):

Koledar družbe sv. Mohorja za l. 1904. — Slovenske večernice, 55. zvez. — Dr. Karlin, V Kelmorajnu. — Planinski Vestnik, IX. l., 1903. — Vrtec, 1903 (2 izv.). — Dom in Svet, XVI. l. (2 izv.). — Angeljček, XI. zvez. (2 izv.) — Šenoa, Zbrane pripovedi, zvez. I. — VIII. — Lavtižar, Pri Jugoslovanih. — Meško, Ob tihih večerih. — Sienkiewicz, Mali vitezi. — Aškerc, Dva izleta na Rusko. — Čehov, Momenti. — Prešeren, Poezije. — Levstik, Zbrani spisi, zvez. I. — V. — Zupančič, Čez plan. — «Naš dom», zbirka povesti, zvez. I. — IV. — Grossi, Marco Visconti. — Vesel, Ruska antologija (3 izv.). — Knjižica za mladino, zvez. 13. — 28. — Shakespeare, Hamlet. — Sienkiewicz, Quo vadis. — Slovanska knjižnica, zvez. 4 — 133. — Rostock, Erinnerungsblätter an weiland Ihre Majestät Kaiserin und Königin Elisabeth. — Kard. Wisemann, Fabiola. — Jul. Verne, Reisestipendien. — Scheffel, Ekkehard. — Stifter, Bunte Steine, Studien. — Freytag, Die verlorene Handschrift, Soll und Haben. — E. Schmit, Die mexikanische Kaisertragödie. — G. Hauptmann, Hanneles Himmelfahrt. — Der gute Kamerad, 17. Jahrg. (2 izv.) — Gaudeamus, Blätter und Bilder für die studierende Jugend, VI. Jahrg. — Alte und neue Welt, 39. Jahrg. — Jugend-Gartenlaube, Bd. 23. und 24. — Stern der Jugend, 10. Jahrg.

b) Po darilih (za 16 del):

Darovali so knjig: G. prof. dr. Požar 9, posojilnica in hranilnica v Moravčah 1, učenci: Guzelj (3. b.) 4, Zorko (4. raz.) 1, Zbašnik (2. b.) 1.

Koncem šolskega leta 1903./1904. šteje ta knjižnica 1413 slovenskih del, oziroma 1544 knjig, 1251 nemških del, oziroma 1307 knjig, pa 17 hrvaških del; skupaj 2681 del, oziroma 2868 knjig.

II. Zemljepisna in zgodovinska učila (varuh redni gimn. učitelj *dr. Oton Jauker*) so se pomnožila:

Po nakupu:

Časopisov: Umlauf, Rundschau für Geographie und Statistik, 1904. — Rusch (Becker), Zeitschrift für Schulgeographie, 1904. — Zbirke podob: Grefe, Stara Kranjska, 16., 17. in 18. sešitek.

Vsa zbirka šteje koncem tega šolskega leta 94 zemljevidov (v 95 izvodih) 18 atlantov (v 19 izvodih), 22 raznih podob in tabel, 7 zbirk podob, 1 Felklov telurij, 2 zemeljski obli in 42 knjig.

* Na pomoč so mu bili: petošolca: Josip Močnik in Viktor Zupančič pa osmošolci: Davorin Dimaič, Ernest Močnik, Ivan Svetlič.

III. Prirodoslovni kabinet (oskrbuje prof. *Ign. Fajdiga*).

Kupila so se nastopna učila:

1 sekstant z zrcalom iz kovine, 6 raznih steklenih leč s stojali, 1 Meyersteinova spektralna priprava, 4 spektralne cevi, 1 Hofmannova «Camera lucida», 1 diapason in tampon, 1 stojalo za diapason, 4 steklena nihala za diapason, 3 ahromatične prizme s stojalom, 1 prizma za popolni odboj svetlobe, 1 zbirka fosforescujočih tvarin, 2 spektralni tabeli, 1 priprava za Newtonove barvaste kolobarčke, 1 inklinatorij in deklinatorij, 1 Coulombova sučna tehtnica, 1 elektrometer iz aluminija, 1 Voltometer za 20 volt, 1 Amperemeter za 20 amperov, 1 Amperovo stojalo, 1 električna železnica, 1 Faradeyeva priprava za vrtenje električnega toka, 1 akumulator s posodo v leseni omarici, 1 m električnega kablja s svinčnim ovojem, 1 Ohm za demonstracije, 1 tangenta busola, 2 vzorca podmorskega kablja. — Orodja: 1 škarje, 1 žaga, 2 kladivi, 1 sekirica, 2 dleti, 4 klešče, 2 pili za kovine, 1 pila za les, 4 svedri, 1 držalo za svedre, 2 privijača, 3 čopiči, več metrov raznih žic.

IV. Prirodopisni kabinet (oskrbuje prof. *Davorin Sinkovič*).

a) Kupila so se naslednja učila:

Pfurtscheller: zoologiške stenske table 5 — 11, 1 morska črepaha.

b) Kupljene knjige:

Dr. v. Wettstein, *Botanische Zeitschrift*, 1904. — Dr. Rabenhorst, *Kryptogamenflora*, IV. Bd., 3. Abt., 39. — 41. Heft. — Paulin Alfonz, *Beiträge zur Kenntnis der Vegetationsverhältnisse Krains*, 3. Heft. — Thomé, *Flora von Deutschland, Österreich und der Schweiz in Wort und Bild*, Lfg. 15 — 27.

c) Darovana učila:

Gosp. Ivan Justin, c. kr. sod. oficijal, je daroval po svojem sinu Rafaelu, učencu 3. b. razreda: 1 zeleno žolno, 1 čopastega škrjancja, 1 vodno lastavico in 2 veverici. — Gosp. Julij Lenassi, župan v Zgornjem Logatcu, je daroval po svojem sinu Juliju, učencu I. b. razreda, 1 divjvo mačko.

Razne rudnine in živali so nabirali ter jih potem podarili šoli učenci: I. a. razreda: Lenassi J.; II. a. razreda: Rus Al.; II. b. razreda: Kolbesen H.; III. a. razreda: Supan J.; III. b. razreda: Justin R., Koder A., Svetina St.; IV. razreda: Koritzky L.; VII. razreda: Kandare Alb.

Vsa prirodoznanska zbirka šteje koncem šolskega leta: 387 fizikalnih pristrojov, 269 vretenčarjev, 2431 brezvretenčarjev, 216 kemikalij, 244 kristalnih vzorcev, 1316 rudnin in geoloških predmetov, 1609 vrst suhih rastlin, 61 stereometričnih teles, 222 prirodznanskih slik, 8 narodopisnih predmetov, 161 del, oziroma 344 zvezkov prirodznanske in matematične vsebine, skupaj 7107 komadov.

V. Risalna učila (oskrbuje glavni učitelj *Fran Suher*) se letos niso nič pomnožila, ker se ni pojavila nikakršna potreba.

Ta zbirka, ki obseza tudi vsa risalna učila razpuščene nižje gimnazije kranjske, šteje koncem tega šolskega leta 23 knjig, 24 predložitnih zbirk, 173 vzorcev (modelov), 1 sadreno doprsnico, 1 človeško lobanjo, 11 risalnih desk z oporami, 1 pristroj iz steklenih plošč, 1 trikotnik, 1 šestilo, 1 risalno ravnilo, 1 črtalo in 127 komadov risalnične oprave, skupaj 365 komadov.

VI. C. kr. botanični vrt (pod nadzorstvom c. kr. profesorja na tukajšnji I. državni gimnaziji, *Alfonza Paulina*, in v oskrbi c. kr. botaničnega vrtnarja *Ivana Rulitza*). Pravico, uporabljati ga v svoj prid, imajo vsa ljubljanska učilišča. Troške njegovega vzdržavanja zlagata (po naredbi c. kr. naučnega ministerstva z dne 17. aprila l. 1891., št. 6323) tukajšnji gimnaziji s skupnim doneskom letnih 420 K iz prispevkov za učila, plačevanih od učencev, država z doneskom letnih 420 K in mestna občina, prispevajoča 210 K na leto.

Javna (licejna) knjižnica z letno državno dotacijo 2400 K in v oskrbi c. kr. varuha *Konrada Stefana* je pod zakonitimi pogoji pristopna učiteljem. Koncem leta 1903. je štela 37.009 del, in sicer: 56.751 zvezkov, 7332 sešitkov, 2781 listov, dalje 430 rokopisov in 242 zemljevidov.

Deželni muzej *Rudolfinum* z bogatimi zbirkami iz vseh treh delov prirodstva, mnogimi starinami in kulturnozgodovinskimi predmeti, katerim se pridružujejo obilne prazgodovinske najdbe, zlasti ostanki nakolnih stavb na Kranjskem.

VII. Statistika učencev.

(Znamenje + pred številko znači privatiste.)

	V r a z r e d u										Skupaj	
	I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV.	V.	VI.	VII.		VIII.
	1. Število.											
Koncem šolskega leta 1902./1903.	44	51	36	37	41	37	32	31	31	31	—	340
Začetkom » 1903./1904.	68	66	36	40	30	30	38	24	29	29	—	425
Med šolskim letom vstopilo	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Vseh skupaj torej vzprejetih	68	66	36	40	30	31	38	24	29	29	—	425
Med njimi:												
Na novo vzprejetih, in sicer:												
Iz nižjih razredov premeščenih	58	55	2	1	2	2	4	—	—	4	—	131
Repetentov	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	6
Zopet vzprejetih, in sicer:												
Iz nižjih razredov premeščenih	—	—	82	32	25	27	31	30	22	23	29	251
Repetentov	9	11	2	6	2	2	3	2	2	1	—	38
Med šolskim letom izostalo	24	23	2	3	1	1	5	2	2	1	—	63
Število učencev koncem l. 1903./1904.	44	43	34	37	29	30	33	22	22	29	29	364
Med njimi:												
Javnih učencev	44	43	34	37	29	30	33	22	22	29	29	364
Privatistov	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Po rojstnem kraju (domovini).												
Iz Ljubljane	9	10	10	7	5	4	4	3	3	7	1	65
» Kranjske sicer	27	32	22	27	22	24	29	17	17	16	23	265
» Stajerskega	1	1	2	2	1	1	—	2	2	2	2	16
» Primorskega	6	—	—	1	1	—	—	—	—	4	3	15
» Dalmacije	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	8
» Hrvaškega	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
» Amerike	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skupaj	44	43	34	37	29	30	33	22	22	29	29	364

	V r a z r e d u										Skupaj	
	I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV.	V.	VI.	VII.		VIII.
3. Po materinščini.												
Slovinci vsi	44	43	34	37	29	30	34	33	22	29	29	364
4. Po veri.												
Katolicani (latinskega obreda) vsi												
	44	43	34	37	29	30	34	33	22	29	29	364
5. Po starosti.												
11 let starih	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
12 »	11	7	1	2	—	—	—	—	—	—	—	21
13 »	11	16	8	5	1	1	—	—	—	—	—	42
14 »	11	7	4	12	5	8	1	—	—	—	—	48
15 »	4	5	13	13	8	10	6	6	—	—	—	65
16 »	3	3	5	4	10	4	10	4	—	—	—	43
17 »	—	1	3	1	4	6	12	14	1	2	—	44
18 »	—	—	—	—	—	1	4	4	10	8	3	30
19 »	—	—	—	—	—	—	—	3	7	8	5	24
20 »	—	—	—	—	—	—	—	1	3	7	5	17
21 »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	9	14
22 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
23 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
24 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skupaj	44	43	34	37	29	30	34	33	22	29	29	364
6. Po bivašču staršev.												
Iz Ljubljane	14	16	16	14	8	8	8	11	10	10	6	121
Od drugod	30	27	18	23	21	22	26	22	12	19	23	243
Skupaj	44	43	34	37	29	30	34	33	22	29	29	364

	V r a z r e d u										Skupaj	
	I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV.	V.	VI.	VII.		VIII.
7. Razredba.												
<i>a) Konec šolskega leta 1903./1904. jih je dobilo:</i>												
Izpriceralo I. reda z odliko	2	6	2	2	1	1	1	2	1	2	4	24
» I. »	30	25	23	22	14	27	25	18	17	20	20	241
» II. »	10	5	5	4	7	1	6	6	2	2	—	48
» III. »	2	2	—	—	—	—	2	3	—	—	—	9
Ponavljajna izkušnja se je dovolila	—	4	4	9	7	1	—	4	2	5	5	41
Dodatna izkušnja se je dovolila (zaradi bolezni)	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Izvenrednih učencev	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	44	43	34	37	29	30	34	33	22	29	29	364
<i>b) Dodatek k šolskemu letu 1902./1903.</i>												
Ponavljajnih izkušenj je bilo dovoljenih	10	10	4	3	7	—	—	2	—	5	—	42
Izkušajo je prebilo:												
Povoljno	10	6	4	1	5	1	1	1	—	4	—	32
Nepovoljno	—	3	—	1	2	—	—	1	—	1	—	8
K izkušnji jih ni prišlo	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Dodatnih izkušenj je bilo dovoljenih	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2
Izkušajo je prebilo:												
Povoljno	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Nepovoljno	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K izkušnji jih ni prišlo	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Tedaj je končni posledek za šolsko leto 1902./1903.:												
Dobilo jih je:												
Izpriceralo I. reda z odliko	1	4	1	2	—	3	3	1	2	4	—	18
I. »	29	31	24	27	32	31	23	23	23	25	—	245
II. »	11	14	7+1	7	6	2	4	6	4	2	—	59+1
III. »	3	2	3	1	3	—	2	2	2	—	—	16
Neizprašanih	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Skupaj	44	51	35+1	37	41	37	32	31	31	31	—	339+1

	V r a z r e d u								Skupaj			
	I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV.	V.		VI.	VII.	VIII.
8. Denarni prispevki učencev.												
Šolnino jih je moralo (v I. polletju	26	28	16	17	10	8	12	3	9	9	2	140
plačati (v II. »	12	5	12	9	10	8	11	12	7	7	10	103
Na pol oproščenih je (v I. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
bilo (v II. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Popolnoma oproščenih (v I. »	20	18	20	21	20	22	22	32	15	19	27	236
je bilo (v II. »	31	38	22	29	19	22	23	21	15	22	19	261
Šolnina je znašala (v I. polletju K	1040	1120	640	680	400	320	480	120	360	360	80	5600
(v II. »	480	200	480	360	400	320	440	480	250	250	400	4120
Skupaj K	1520	1320	1120	1040	800	640	920	600	640	640	480	9720
<i>Vzprejemnina</i> je znašala. . . . . K	247.80	231	8.40	8.40	12.60	8.40	16.80	21	—	25.20	—	579.60
<i>Prispevki za učila</i> so znašali . . . . . »	136	132	72	80	60	62	70	76	48	60	58	854
<i>Prispevki za igrala</i> . . . . . »	27.20	26.40	14.40	16	12	12.40	14	15.20	9.60	12	11.60	170.80
<i>Pristojbina</i> za izpričevalne drojujice »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Skupaj K	411	389.40	94.80	104.40	84.60	82.80	100.80	112.20	57.60	97.20	69.60	1612.40
9. Udeležba pri pouku v odnosno-obveznih in neobveznih predmetih.												
Francosčina . . . . . »	—	—	—	—	—	—	3	—	—	4	2	9
Laščina . . . . . »	—	—	—	—	—	—	1	1	3	6	—	11
Risanje . . . . . »	5	—	5	2	1	2	2	—	1	—	2	20
Leposije . . . . . »	13	10	2	11	3	6	—	—	—	—	—	45
Telovadba . . . . . »	17	11	11	4	3	—	7	6	5	3	2	69
Petje . . . . . »	6	4	9	17	9	4	2	3	3	1	3	61
Stenografija, a) slovenska . . . . . »	—	—	—	—	—	—	—	2	2	5	12	21
b) nemška . . . . . »	—	—	—	—	—	—	11	20	4	10	—	45
Število štipendistov . . . . . »	—	1	1	4	3	3	5	4	2	8	9	40
Skupni znesek ustanov . . . . . K	—	200	87	459	376	255.69	681.11	538.73	558	1345.56	1934	6462.09

II. Podpore.

a) Ustanove (prim. šte. 10!).

Štev.	Imena študentov	Razred	Ime ustanove	Podelilni odlok	Znesek v kronah
1	Tominec Ivan	I. b.	Martin Lamb in Schwarzenberg, 6. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 5. III. 1903, šte. 943	200.—
2	Žgur Ivan	II. a.	Matej Šigur, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 5. III. 1904, šte. 1521	87.—
3	Klembas Anton	II. b.	Lovro Lakner, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28. XII. 1903, št. 24.987	84.—
4	Kobal Alojzij	II. b.	Klement Tadej grof Lanthieri	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 16. VI. 1903, šte. 12.036	159.—
5	Lindtner Ciril	II. b.	ustanova sirotinskega zaklada	dežel. odbora kranjskega z dne 15. IV. 1899, šte. 4048	100.—
6	Vrhovec Stanislav	II. b.	Jurij Töttinger, 5. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 12. I. 1904, šte. 455	116.—
7	Kette Ivan	III. a.	Dominik Repitsch, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 14. II. 1903, šte. 3470	60.—
8	Šušteršič Fran	III. a.	Jurij Töttinger, 3. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 10. II. 1902, šte. 2895	116.—
9	Železnik Fran	III. a.	Fran Kuerler, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 23. X. 1902, šte. 11.243	200.—
10	Arselin Avguštin	III. b.	Valentin Kuss, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 1. II. 1902, šte. 2375	95.—
11	Cerar Rudolf	III. b.	Martin Derčar	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 21. I. 1902, šte. 22.664 de 1901	80·69
12	Medved Fran	III. b.	Marija Suppantšitsch	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 20. I. 1904, šte. 959	80.—
13	Ganoni Josip	IV.	I. dr. Jurija Supana ustanova	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 10. II. 1903, šte. 3063	88.—
14	Hladnik Leopold	IV.	Anton Alojzij Wolf, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 19. I. 1904, šte. 1075	152.—
Odnos . . .					1617·69

Štev.	Imena štipendistov	Razred	Ime ustanove	Podielilni odlok	Znesek v kronah
				Prenos . . .	1617·69
15	Mohorič Ivan	IV.	Anton Alojzij Wolf, 3. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 30. I. 1902, šte. 2129	152·—
16	Šinkovec Karol	IV.	ces. Franca Jožefa I. jubilejska ustanova mesta Idrije	učiteljskega zbora c. kr. rud- niške ljudske šole v Idriji z dne 14. XI. 1903, šte. 395	89·11
17	Škrbec Matija	IV.	Marija Kosmatsch	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28. XII. 1903, št. 25.159	200·—
18	Cepuder Josip	V.	Polidor Montegnana, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28. XII. 1903, št. 24.989	139·—
19	Koder Fran	V.	Josip Arco, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 18. V. 1904, šte. 9014	67·73
20	Senčar Dušan	V.	ces. Franca Jožefa I. ustanova	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 7. II. 1902, šte. 2760	119·—
21	Šraj Ivan	V.	Anton Jeralla, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 25. I. 1898, šte. 1284	213·—
22	Aleš Fran	VI.	Tomaž Chrön, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 30. V. 1904, šte. 10.361	83·—
23	Požanel Karol	VI.	Ivan Kallister, 8. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 15. I. 1900, šte. 18.961 ex 1899	502·—
24	Bačar Justus	VII.	Janez Baptist Weizer	c. kr. namestništva štajer- skega z dne 12. II. 1901, šte. 40.379	300·—
25	Bončina Fran	VII.	Janez Ev. Kavčič	županstva idrijskega z dne 3. VIII. 1898, šte. 1850	100·—
26	Černe Filip	VII.	Jakob Černe	c. kr. namestništva tržaškega z dne 29. XII. 1894, šte. 22.895/VII	300·—
27	Gostič Anton	VII.	Tomaž Chrön, 4. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 12. I. 1904, šte. 351	83·—
28	Juvan Alojzij	VII.	Matej Raunicher	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 5. III. 1902, šte. 1651	184·—
				Odnos . . .	4149·53

Štev.	Imena študentov	Razred	Ime ustanove	Podielni odlok	Znesek v kronah
29	Ladiha Ludovik	VII.	Jurij Schmeid	Prenos . . . c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28. II. 1903, šte. 4481	4149·53 40·—
			Polidor Montegnana, 3. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 11. III. 1903, šte. 974	147·56
30	Osana Josip	VII.	Jernej Sallocher, 6. mesto	mestnega magistrata ljubljanskega z dne 20. XI. 1902, šte. 39.474	100·—
31	Tavzes Karol	VII.	I. Unbekannt	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 15. I. 1900, šte. 18.969 ex 1899	91·—
32	Jan Jurij	VIII.	Tomaž Poklukar	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 16. VI. 1904, šte. 11.409	60·—
33	Jelenec Celestin	VIII.	Ivan Kallister, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 31. III. 1902, šte. 133	496·—
34	Keel Ivan	VIII.	Fran Oblak	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 25. III. 1902, šte. 1926	239·—
35	Kuster Ivan	VIII.	Unbekannt I., 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 25. III. 1902, šte. 121	81·—
36	Močnik Ernest	VIII.	Anton Alojzij Wolf, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 17. I. 1900, šte. 671	152·—
37	Samsa Ivan	VIII.	Unbekannt II.	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 25. III. 1902, šte. 120	80·—
			Jernej Sallocher, 5. mesto	mestnega magistrata ljubljanskega z dne 13. II. 1902, šte. 4564	100·—
38	Šabec Karol	VIII.	Ivan Kallister, 3. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 31. V. 1899, šte. 7903	502·—
39	Tomec Ernest	VIII.	Jernej Sallocher, 3. mesto	mestnega magistrata ljubljanskega z dne 21. III. 1900, šte. 5686	100·—
40	Tomec Valentin	VIII.	Marija Tomec	ravnateljstva I. državne gimnazije ljubljanske z dne 12. V. 1900, šte. 251	124·—
				Skupaj . . .	6462·09

b) *Podporna zaloga*. Večina naših učencev, ki so do mala kmetskih roditeljev sinovi, je z doma tako ubožna, da bi se ne mogla šolati v mestu, ko bi ne imela trdne in zanesljive zaslombe v občeznani milosrčnosti tukajšnjega prebivalstva. Zavod sam sicer doslej še ne zmaga nikakršnega podpornega društva ali stalnega podpornega zaklada. Da se je pa vendar vsaj kolikor toliko olajšala sirotnikom beda, hvala za to gre mnogim dobrotnikom, od katerih je prejelo ravnateljstvo i v preteklem šolskem letu v podporo potrebnih pomočkov. Med temi blagotvorniki se zopet odlikuje preslavna *Kranjska hranilnica*, ki je velikodušno volila zavodu v podporne namene 300 K. Iz nabranih prispevkov so se preskrbovali pridnejši potrebni z učnimi knjigami in obleko, vrhutega pa so prejeli večje ali manjše zneske v gotovini (za stanovanje, hrano, zdravila itd.). Podpore je delilo ravnateljstvo, sporazumevši se vsakokrat z dotičnim razrednikom.

Knjižnica podporne zaloge se je pomnožila za 185 knjig. Nakupilo se je namreč 168 šolskih knjig, podarili pa so: ravnatelj 11, prof. Wester 2, založnik Tempisky 3 in osmošolec Polak 1 knjigo.

Računski pregled.

A. Dohodki.

Prenos iz šolskega leta 1902./3. (po obračunu, podanem dne 7. oktobra l. 1903. pod števil. 421 in potrjenem od c. kr. dež. šolskega sveta z razpisom z dne 20. oktobra l. 1903., števil. 4505) . . . . . K 118·27

Darovali so:

Slavna Kranjska hranilnica	>	300·—
Gosp. dr. Iv. Oražen	>	84·—
> O. Bamberg, knjigotržec, posestnik itd.	>	30·—
Slavna tvrdka L. Schwentner	>	10·—

Ob novem letu:

a) gg. profesorji in učitelji: dr. Greg. Pečjak 50, dr. Ivan Tertnik 10, dr. O. Jauker 6, dr. L. Požar 5, Dav. Karlin, Ign. Fajdiga, Dav. Sinković, dr. Jos. Pipenbacher, Jos. Wester, Kuno Hočevar, dr. P. Kozina po 4, H. Klešnik in dr. J. Šlebinger po 3, Jos. Petrič 2, ravnatelj 10 K, skupaj . . . . . > 117·—

b) učenci* razreda I. a. 13·60, I. b. 10·22, II. a. 10·—, II. b. 11·30, III. a. 30, III. b. 9·10, IV. 20·69, V. 22·68, VI. 14·70, VII. 17·35, VIII. 22·29 K, skupaj . . . . . > 181·93

Popustek, dobljen pri nakupu zvezkov, od razreda I. a. 4, I. b. 4·59, II. a. 2·31, II. b. 1·15, III. a. 1·38, III. b. 0·80, IV. 0·28, VI. 0·56, VII. 0·56, VIII. 1·06 K, skupaj > 16·96

Skupaj . . . . . K 857·89

* I. a. razreda: Brodar 2 K, Pečnik 1·20 K, Franza, Stele in Zvokelj po 1 K, Velikajna 60 b, Ustar 50 b, Božič, de Glerja, Kos, Mlakar in Selan po 40 b, Urbančič Iv. 30 b, Cepuder, Črček, Drašler, Gaspari, Jaklič, Jerin, Kramar, Lavrič, Novak Grl, Novak Jak., Pirkovič, Poženel, Sajovic in Večerin po 20 b, Arko, Gostiša, Hercog, Kozinec, Logar, Marolt, Mesojedec, Moškát, Richter, Suštar, Urbančič Fr. in Zajec po 10 b. — I. b. razreda: Zore 1·10 K, Bregar, Čehun, Stanonik in Šimnic po 1 K, Lapajne in Lenassi po 50 b, Gostiša, Grabnar, Schiffer in Zajec po 40 b, Mate Avg. 30 b, Premk, Pončub. Simonič, Smolč, Suhadolnik, Svetličič, Šunta, Vodnik in Znidaršič po 20 b, Milavec 12 b, Gerčar, Kramar Fr. in Logar po 10 b. — II. a. razreda: Zgur 2·30 K, Maicen 1 K, Cirman, Janežič, Jelenc, Polanjko, Privšek, Rus in Zakrajšek Jak. po 40 b, Gosár, Ramovž in Sorčič po 30 b, Babšek, Bric, Fegic, Goljar, Jeločnik, Jeretina, Magolič, Malin, Savelj Lud., Škof in Trebar po 20 b, Boršnik, Likar, Lokar, Ojstriš, Savelj Ant., Tušar, Urbas in Zakrajšek Jos. po 10 b. — II. b. razreda: Klembas in Vrhovec po 2·10 K, Svetek 1 K, Oražem 50 b, Bole, Gabršek in Kobal po 40 b, Sefman 34 b,

B. Stroški.

Za učne knjige	K 1034'67
Za vezanje knjig	> 83'98
Podpore v gotovini	> 286'35
Skupaj	K 1405'—

C. Bilanca.

Ako se od stroškov v znesku	K 1405'—
odbijejo dohodki v znesku	> 857'89
ostane nedostatek*	K 547'11

Blagodušno so podpirali revne učence, oskrbujoč jih do cela ali podajajoč jim hrano ako ne vsak dan, vsaj posamične dneve v tednu, tudi: prečast. vodstvo usmiljenih sester v hiralnici, preč. nemški viteški red, preč. vodstvo misijske kongregacije, samostana preč. oo. frančiškovec in mm. uršulink, knezoškofijsko Alojzijevišče, slavno ravnateljstvo »ljudske in dijaške obednice« in mnogi zasebniki. Med njimi so si zavezali zavod na posebno hvaležnost prečast. gg. duhovniki ljubljanski, ki so bili mnogim učencem v raznih stiskah in nadlogah na pomoč, zlasti prečastiti gosp. kanonik in deželni poslanec *Andrej Kalan*, čigar požrtvovalno mladino-ljubje je preskrbelo znatnemu številu učencev brezplačno hrano v omenjeni obednici.

Izpolnjujoč prijetno dolžnost zahvaljuje poročevalec v imenu zavoda vse njegove p. n. dobrotnike kar najtopleje ter se usoja priporočati pomoči potrebne učence še nadaljni njih blagohotnosti.

12. Vsprejemnine in prispevki učencev za učila (glej štev. 81).

Ti doneski so se porabili v zmislu miniterskih naredb z dne 14. junija 1878. l., štev. 9299, in z dne 17. aprila 1891 l., štev. 6323, za nakup učil, potrebnih pri posameznih učnih strokah. V isti namen se je večinoma trošila tudi izvenredna državna dotacija v znesku 1700 K, ki jo je dovolilo c. kr. naučno ministerstvo z razpisom z dne 4. aprila, l. 1904., štev. 10.488, za nabavo pohištja in učil povodom otvorjenja VIII. razreda.

Košir 32 b, Toplikar 30 b, Kovačič 24 b, Primec 22 b, Abram, Burja Al., Burja Ant., Derganc, Jerman, Kavčič, Mikuš in Ogrizek po 20 b, Merješič in Zbačnik po 14 b, Groznik, Kolbesen, Lindtner, Melik, Muha, Pirnat, Sterk, Sušnik, Tonih, Zalokar in Zargi po 10 b. — III. a. razreda: Flerin 16 K, Cajnko 1'12 K, Novak in Zeleznik po 1'10 K, Lokar 1 K, Suštersič 80 b, Kržan 74 b, Bajec, Pikel in Vizjak po 60 b, Pekaj 52 b, Kete, Možek in Rodič po 50 b, Pogorelec 46 b, Helmich 44 b, Supan 42 b, Gostič in Martincič po 40 b, Sturm 30 b, Ločnik in Peterlin po 24 b, Kranjc 22 b, Gostiša, Grum, Lojk, Rupnik, Selan in Žerjav po 20 b. — III. b. razreda: Kaučič, Medved in Vrtačnik po 1 K, Jelenc in Pele po 60 b, Arselin, Dequal, Justin, Lovšin Iv., Matičič in Pucelj po 30 b, Babič, Belič, Čerar, Gabrovšek Jos., Habijan, Kocijan, Koder, Kovačič, Lovšin Fr., Ravnik, Svečina, Siraj, Tešar in Zakrajšek po 20 b, Gerwaiss, Keber in Zaverl po 10 b. — IV. razreda: Levičnik 5 K, Skrbec 3'30 K, Hladnik 3 K, Bahovec 1'06 K, Gomilšek in Zore po 1 K, de Glaria Stanko, de Glaria Viktor, Skubic in Velkavrh po 50 b, Jesenko, Tome in Zorko po 40 b, Del-Linz, 35 b, Dežela 34 b, Petkovšek 32 b, Gannoni, Hönigmann, Koritzky in Maršič po 30, Zajc 22 b, Lobe, Pekle in Sečnik po 20 b, Punčuh 10 b. — V. razreda: Kobi in Pfeifer po 5 K, Koder 3'20 K, Cepuder Joa. 3'30 K, Senčar 1 K, Semič 50 b, Dežela, Grum in Peršin po 40 b, Levstek, Luščičky, Lušin, Petrič, Sraj in Vrhovnik po 30 b, Kristan 26 b, Albreht, Badiura, Dolinar, Dostal, Ilc, Kodre, Koechler, Rupnik, Selan, Stojkovič in Uran po 20 b, Močnik, Rovtar in Skof po 10 b, Zupančič 7 b, Ulčakar 5 b. — VI. razreda: Stare 6 K, Poženal 3 K, Aleš 1'20 K, Sovre 1 K, Bratina 70 b, Domicelj, Grebene, Tavželj in Znidaršič po 40 b, Borštink, Lušin, Ottavi, Prijatelj, Selan in Zlatnar po 20 b. — VII. razreda: Gostič 2'30 K, Osana 2'20 K, Karlin 2 K, Vrtačnik 1'10, Kandare, Svetek in Travnar po 1 K, Rutar, 80 b, Mesec 75 b, Bačar, Cerne in Sitar po 60 b, Boštjančič Prisan, in Šiška po 50 b, Agneletto, Bizjak, Česnik, Erjavec in Kovač po 30 b, Bončina in Tavzes po 20 b. — VIII. razreda: Jelenc in Sabec po 3 K, Jan 2'45 K, Holecček 2 K, Keel 1'50 K, Cihna, Čok, Polak, Samsa in Svigelj po 1 K, Močnik in Tomec Val. po 60 b, Tomšič 53 b, Fatur in Potočnik po 50 b, Lovšin, Perhavec, Perič, Svetlič in Tomec Ernest po 40 b, Dimnik 31 b, Matko 30 b.

* Ta nedostatek prihaja odtod, ker je ravnateljstvo nakupilo za VIII. razred, ki se je v tem šolskem letu otvoril, v več izvodih skoro vse šolske knjige, trdno se zanašajoč na običajno podporo visokega deželnega zbora kranjskega; te podpore pa žal že dva leti ni prejelo.

VIII.

Zrelostna izkušnja.

Za to izkušnjo, ki se vrši letos prvič na zavodu, se je zglasilo vseh 29 osmošolcev. Ustne izkušnje, ki jim bo predsedoval c. kr. deželni šolski nadzornik, gosp. *Fran Hubad*, se prično dne 11. julija. Zrelostne naloge pa so se pisale dne 25., 26., 27., 28. in 30. maja. V izdelovanje so dobili izpraševanci te-le naloge:

1.) Iz latinščine: a) Prevod iz nemščine v latinščino: Dr. J. Hauler, *Lateinische Stilübungen für die oberen Klassen, II. Abteilung, Wien 1884, Nr. 91: «Die Schlacht am Trasimennus».* — b) Prevod iz latinščine v nemščino: *Livius, lib. XXXIX., c. 51.*

2.) Iz grščine: Prevod v nemščino: *Herodot, lib. I., c. 114—116 (inkl.):*
ὅτε δὲ ἦν δεκάτης ὁ παῖς . . . συγγνώμην ἰοντιῶν κελύων ἔχειν αὐτόν.

3.) Nemški sestavek: «*Sturm und Drang in der deutschen Literatur*» (Sturm und Drang, Romantik, das junge Deutschland, die Moderne).

4.) Slovenski sestavek: «*Misli ob zrelostni izkušnji, ko zapuščamo kot prvi abiturientje svoj zavod.*» — Gaslo:

«Telesa velikega, človek, si ud.
 Karkoli storiš, izgubljen ni trud.
 Ne misli náse samó, veselo
 Ti orji, sejaj, človeštvo bo želo.»

Jos. Stritar.

5.) Iz matematike: a) Zum Baue eines Badehauses sind 1000 K erforderlich. Die Erhaltungskosten belaufen sich jährlich auf 100 K. Wegen des Wellenschlages und Eisganges hat man alle 10 Jahre auf einen Neubau zu rechnen. Ein wie großes Kapital ist nötig, um ein solches Badehaus zu errichten und für immer zu erhalten, die Zinsen zu 4 % gerechnet? — b) Um die Höhe eines Turmes in der Ebene zu bestimmen, werden von einem 482 m hoch gelegenen Standpunkte aus die Depressionswinkel gemessen; sie sind $\alpha = 17^\circ 14' 19''$ und $\beta = 21^\circ 38' 19''$. Wie hoch ist der Turm? — c) Auf einer horizontalen Ebene liegt eine Kugel vom Radius $r = 10$ m, vertikal oberhalb des Kugelmittelpunktes befindet sich ein leuchtender Punkt in einer solchen Höhe, daß seine die Kugel tangierenden Strahlen die Ebene unter dem Winkel $\alpha = 68^\circ 24' 16''$ treffen. Wie groß ist der zwischen der Ebene und der Kugel befindliche Schattenraum? — d) Die Flächensumme zweier Ellipsen beträgt $\frac{8}{7}$ cm², die Flächendifferenz $\frac{1}{7}$ cm², die Halbachsen der einen sind um je 1 cm größer als die entsprechenden Halbachsen der anderen Ellipse. Man lege durch einen Endpunkt des auf der negativen Seite liegenden Parameters der kleineren Ellipse eine Tangente an letztere und berechne den zu dieser Tangente parallelen Durchmesser der größeren Ellipse ($\pi = \frac{2}{7}$).

O izidu letošnje zrelostne izkušnje bode poročalo ravnateljstvo v prihodnjem izvestju.

IX.

Wichtigere Erlässe der k. k. Unterrichtsbehörden.

1.) Erlaß des k. k. Landesschulrats-Präsidiums vom 22. August 1903, Z. 20: Zufolge der von Seiner Exzellenz dem Herrn Minister für Kultus und Unterricht mit dem Erlasse vom 26. Juli 1903, Z. 1518, verfügten Zuweisung des k. k. Landeschulinspektors *Peter Končnik* zum Landesschulrate für Steiermark übernimmt der k. k. Landeschulinspektor *Franz Hubad* die Inspektion der krainischen Mittelschulen.

2.) Erlaß des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 31. August 1903, Z. 3634: a) Nach jeder Unterrichtsstunde muß eine Erholungspause eintreten. Die Zeitdauer jeder dieser Pausen ist so zu bemessen, daß eine entsprechende Lüftung der Schulzimmer stattfinden kann. Nach je zwei Lehrstunden hat eine größere Pause einzutreten. Die Pausen, mindestens die größeren, sollen die Schüler, wenn es tunlich ist, in freier Luft zubringen. Die Gesamtdauer der Erholungszeit ist so festzusetzen, daß auf jede Unterrichtsstunde (obligat und nicht obligat) eine Pause von zehn Minuten in Abrechnung kommt. Die Verteilung und Bemessung der einzelnen Pausen regelt mit Zustimmung der Landesschulbehörde die Lehrerkonferenz. Wo besondere lokale Verhältnisse es rätlich erscheinen lassen, kann auf motiviertes Ansuchen des Lehrkörpers von der Landesschulbehörde gestattet werden, daß die Zahl der obligaten Unterrichtsstunden vormittags auf fünf ausgedehnt werde. b) An Mittelschulen, an welchen die Weihnachtsferien bis 1. Jänner inklusive dauern, kann mit Rücksicht auf die auswärtigen Schüler in Hinkunft mit Zustimmung der Landesschulbehörde auch der 2. Jänner als Ferihtag behandelt werden. — Mit dem Erlasse des k. k. Landesschulrates vom 19. Dezember 1903, Z. 4536, wurden folgende, von der Lehrerkonferenz bezüglich der Durchführung obiger Verfügungen gestellte Anträge genehmigt: Die Erholungspausen sind so zu verteilen, daß vormittags die erste Stunde 10 Minuten vor 9 Uhr geschlossen, die zweite um 9 Uhr begonnen und 10 Minuten vor 10 Uhr geschlossen, die dritte 5 Minuten nach 10 Uhr begonnen und 5 Minuten vor 11 Uhr geschlossen, die vierte endlich 5 Minuten nach 11 Uhr begonnen und 5 Minuten vor 12 Uhr geschlossen wird; an Nachmittagen ist die Pause so einzufügen, daß auf dieselbe die 5 Endminuten der ersten und die 5 Anfangsminuten der zweiten Stunde entfallen. Folgt auf den obligaten Nachmittagsunterricht noch der Unterricht in einem Freigegegenstande, so hat um 4 (bezw. 5) Uhr noch eine Pause von 10 Minuten einzutreten. — Durch Verlegung des Unterrichts auf den Vormittag (von 8—12 Uhr) ist ein vierter Nachmittag unterrichtsfrei zu machen. — Der 2. Jänner ist von nun an als Ferihtag zu behandeln.

3.) Erlaß des Herrn Ministers für Kultus und Unterricht vom 5. September 1903, Z. 3564: In teilweiser Ergänzung der Ministerial-Verordnung vom 21. August 1871 sowie des Ministerial-Erlasses vom 16. Mai 1886, Z. 11.029, werden diejenigen Abiturienten der Lehrerbildungskurse am Wiener Konservatorium, welche in Hinkunft das Reifezeugnis erwerben hinsichtlich des Nachweises der Lehrbefähigung für den Unterricht im Gesange an Mittelschulen und Lehrer-(Lehrerinnen-)Bildungsanstalten, sowie im Violin- und Klavierspiele an Lehrer-(Lehrerinnen-)Bildungsanstalten jenen

Kandidaten gleichgestellt, welche den Nachweis dieser Lehrbefähigung im Sinne der erwähnten Verordnung durch eine mit Erfolg abgelegte Prüfung vor der daselbst bezeichneten Prüfungskommission erbracht haben.

4.) Erlaß Seiner Exzellenz des Herrn Ministers für Kultus und Unterricht vom 2. September 1903, Z. 29.359: Die bei einer Maturitätsvorprüfung erworbenen günstigen Noten behalten, im Falle sie durch ein dem Kandidaten ausgestelltes Maturitätsprüfungszeugnis nachgewiesen oder sonst amtlich bescheinigt werden, bei einer eventuellen neuerlichen Ablegung der Maturitätsprüfung auch dann ihre volle Geltung bei, wenn die Wiederholung der Maturitätsprüfung an einer anderen Anstalt, als an welcher seinerzeit die Vorprüfung abgehalten wurde, stattfindet.

5.) Erlaß des k. k. Landesschulrates vom 17. Jänner 1904, Z. 5619 ex 1903, mit Weisungen inbetreff der Hintanhaltung von Unglücksfällen beim Turnen.

6.) Erlaß Seiner Exzellenz des Herrn Ministers für Kultus und Unterricht vom 24. Februar 1904, Z. 6404, betreffend die Pflege der Jugendspiele an Mittelschulen und Bewilligung von Reisestipendien zur besseren Ausbildung von Spielleitern.

X.

Kako se je pospeševal telesni razvoj mladine.

(Zvršitev ministerske naredbe z dne 12. oktobra l. 1890., štev. 1853.)

Preteklo šolsko leto je bilo telesnemu razvoju šolske mladine vobče zelo ugodno. Jesen je bila dovolj suha in topla, da so mogli učenci v I. polletju osemkrat igrati; zgodnja in izredno suha pomlad pa je zelo pospeševala kopanje (plavanje), igre in izlete. Žal, da je pretopla zima popolnoma onemogočila drsanje, ker led ni nikdar dovolj držal.

Šolske igre je vodil s hvalno vnemo in potrebno opreznostjo namestni učitelj *Hinko Klešnik*.

A. Nižja gimnazija.

(I. do IV. razred.)

Igralo se je jeseni ob četrkih in sobotah od dveh do štirih popoldne na travniku, ki ga je odmenil v ta namen slavni mestni zbor. Pri igrah so bili učenci večidel razvrščeni po razredih. Igre so si smeli izbirati sami.

Učenci I. in II. razreda so se zabavali z vrvjo in bili «kozo», učenci III. in IV. razreda pa so balincali in metali velike ročne žoge. Takozvane proste igre pa so bile povsem neprijjubljene.

Takoj po veliki noči je bilo 5 izletov, ob katerih so se učenci nižjih razredov večinoma igrali «Ruse in Japonce»; ko pa je postalo vreme topleje, so se vršile ob četrkih in sobotah igre na travniku. Igralna doba je bila tačas od polpete do poldne, oziroma od 5. do 7. ure zvečer.

Dne 11. maja so učenci zavoda pod nadzorstvom svojih učiteljev priredili izlete v Belo peč, k sv. Joštu, v Grosuplje, k sv. Katarini in dr.

Kdaj se je igralo, oziroma kam se je šlo, in koliko je bilo udeležencev, kaže naslednja preglednica:

Dan	Igrišče, oziroma pot	Čas	Število udeležencev
24. septembra 1903	po Večni poti, redovne vaje	$\frac{1}{2}2 - \frac{1}{2}5$	50
26. »	travnik	$\frac{1}{2}2 - \frac{1}{2}4$	80
29. »	»	$\frac{1}{2}2 - \frac{1}{2}4$	60
1. oktobra	»	$\frac{1}{2}2 - \frac{1}{2}4$	80
6. »	»	$\frac{1}{2}2 - \frac{1}{2}4$	50
8. »	»	$\frac{1}{2}2 - \frac{1}{2}4$	40
13. »	»	$\frac{1}{2}2 - \frac{1}{2}4$	40
15. »	»	$\frac{1}{2}2 - \frac{1}{2}4$	30
9. aprila 1904	po Večni poti	2-5	50
12. »	Golovec	2-5	96
14. »	»	2-5	110
19. »	»	2-5	80
30. »	»	2-5	100
5. maju	travnik	4-6	80
7. »	»	4-6	70
10. »	»	$\frac{1}{2}5 - \frac{1}{2}7$	40
14. »	»	$\frac{1}{2}5 - \frac{1}{2}7$	40
17. »	»	$\frac{1}{2}5 - \frac{1}{2}7$	50
19. »	»	$\frac{1}{2}5 - \frac{1}{2}7$	30
26. »	»	$\frac{1}{2}5 - \frac{1}{2}7$	30
28. »	»	$\frac{1}{2}5 - \frac{1}{2}7$	60
1. junija	»	5-7	60
4. »	»	5-7	55
18. »	»	5-7	30
23. »	»	5-7	20
25. »	»	4-6	30
30. »	»	5-7	35
2. julija	»	5-7	35
7. »	»	5-7	35

B. Višja gimnazija.

V. in VI. razred sta igrala svoje igre (kroket) vsak četrtek in soboto na šolskem dvorišču.

Potrebnih igral je pribavilo ravnateljstvo iz prispevkov, ki jih v ta namen plačujejo učenci.

Vsak šolski dan se je dovolilo učencem dopoldne ob devetih in (kadar je bil pouk do dvanajstih) ob jednajstih po 10 minut, ob desetih 15 minut in ob treh, oziroma ob štirih popoldne tudi 10 minut odmora; ta čas so se smeli izprehajati po prostornem dvorišču, dočim so se zračile učilnice.

XI.

Kronika.

Šolsko leto 1903./1904. se je pričelo s slovesno sv. mašo z «Veni sancte», ki jo je v nunski cerkvi služil preč. gospod katehet prof. *dr. Gregorij Pečjak*. Vzprejemne izkušnje so se opravile dne 16., ponavljalne in dodatne pa v dobi od 16. do 18. septembra. V zmislu ministerskega razpisa z dne 4. avgusta l. 1903., števil. 22.102, se je otvoril začetkom šolskega leta VIII. razred. Ker se je bilo oglasilo za III. razred 60 učencev, se je razdelil z dovoljenjem c. kr. naučnega ministerstva z dne 27. avgusta l. 1903., števil. 28.321, ta razred v dva oddelka. Zavod je torej štel v minulem šolskem letu 8 razredov s tremi vzporednimi oddelki (I. b., II. b., in III. b.). Poučevalo pa je na njem 16 učiteljev: ravnatelj, 9 profesorjev, 1 redni in 5 namestnih učiteljev. Ker za jezikoslovni pouk v III. b. razredu ni bilo možno dobiti primerne učiteljske moči, so se učne ure te stroke porazdelile med učitelje jezikoslovce.

Prvo polletje se je končalo dne 13. februarja s sv. mašo, drugo polletje pa se je pričelo dne 17. februarja.

Dne 11. maja so priredili posamezni razredi pod vodstvom svojih učiteljev izlete v bližnjo in daljšo okolico ljubljansko.

Bogoslužne vaje: God njegovega Veličanstva cesarja *Franca Jožefa I.* je obhajal zavod dne 5. oktobra s sv. mašo, po kateri se je pela cesarska pesen. Dne 19. novembra pa se je služila spominska sv. maša za njeno Veličanstvo rajno cesarico *Elizabeto*. Učiteljstvo se je vrhutega udeležilo tudi še slovesnih sv. maš v stolnici na rojstveni in godovni dan Njegovega Veličanstva cesarja *Franca Jožefa I.* (dne 18. avgusta, oziroma 4. oktobra) kakor tudi slovesnih zadušnic za rajne ude presvetle cesarske rodovine (dne 10. septembra za Njeno Veličanstvo cesarico *Elizabeto*, dne 28. junija pa za Njegovo Veličanstvo cesarja *Ferdinanda I.*). — K izpovedi in sv. obhajilu je šla šolska mladina trikrat. V zmislu razpisa c. kr. naučnega ministerstva z dne 23. junija l. 1899., števil. 861 ex 1897, so se vršile dne 27., 28. in 29. marca v nunski cerkvi duhovne vaje, ki jih je vodil preč. gospod katehet *dr. Gregorij Pečjak*. Od istega pripravljeni so prejeli štirje učenci dne 21. junija prvič sv. obhajilo, trije pa o duhovem svetstvu sv. birme. Ob nedeljah in praznikih so se udeleževali učenci skupne službe božje v nunski cerkvi (od 8. do 9. ure), v toplejših mesecih pa tamisto dvakrat na teden (ob torkih in četrkih) tudi še sv. maše, darovane pred šolskim poukom. Cerkevno petje sta vodila sedmošolec *Aojzij Juvan* in osmošolec *Valentin Tomec*: drugi je ravnal mešani, prvi pa moški zbor ter oskrboval tudi igranje na harmoniju. — Zavod se je korporativno udeležil slovesnega cerkvenega obhoda dne 2. junija, zastopniki učiteljskega zbora pa tudi cerkvenega obhoda na veliko soboto (dne 2. aprila).

Zdravstveno stanje učencev letos ni bilo posebno ugodno: nevarno oboleli so med šolskim letom trije učenci, pred njega koncem sta morala dva prekiniti učenje, jednega pa je ugrabila celo smrt. Dne 19. decembra je namreč za vnetjem možjanske opne umrl pri svojih roditeljih v Ljubljani nraviti učenec III. b. razreda: *Albin Guzelj*. Njegovega pogreba (dne 21. decembra) so se udeležili učitelji in učenci, pevci so mu zapeli pred hišo žalosti in ob grobu nagrobnici «Blagor mu» in «Nad zvezdami», zavod pa se ga je spomnil v molitvi pri šolski službi božji. Naj v miru počiva!

Ustne premetne izkušnje so se vršile v dobi od 22. junija do 2. julija; razredbene konference so bile dne 1., 2. in 4., završna pa 7. julija. V zmislu razpisa c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 30. maja t. l., št. 2172, se je sklenilo šolsko leto dne 9. julija s slovesno sv. zahvalno mašo, po kateri se je pela cesarska pesen. Vzprejemne izkušnje za vstop v I. razred, ki se je zanj oglasiti dne 10. julija, se prično v četrtek 14. julija ob poldesetih dopoldne.

XII.

Naznanilo o začetku šolskega leta 1904./1905.

Šolsko leto 1904./1905. se prične v nedeljo dne 18. septembra s slovesno sveto mašo z »Veni sancte«, ki se bo služila ob osmih v nunski cerkvi. Na novo vstopajočim učencem (vseh razredov) se je zglasiti, spremljanim od roditeljev ali njih namestnikov, dne 15. septembra pri gimnazijskem ravnateljstvu z rojstvenim listom, šolskim izpričevalom zadnjega leta (štipendistom in šolnine oproščenim tudi z dotičnimi dekreti) ter plačati 4 K 20 b vzprejemnine in 2 K 40 b prispevka za učila in igrala. Od učencev, na podlagi povoljno prebite izkušnje vzprejetih v I. razred, se bodo pobirale te pristojbine šele po istinitem vstopu v šolo (dne 20. septembra).

Učenci, ki se dajo vpisati v prvi razred, morajo tekom solnčnega leta 1904. dovršiti deseto leto ter prebiti vzprejemno izkušnjo z dobrim uspehom. Oni, ki so doslej obiskovali kako javno ljudsko šolo, naj se izkažejo (v zmislu razpisa c. kr. naučnega ministerstva z dne 7. aprila 1878, št. 5416) z dotičnim šolskim (obiskovalnim) izpričevalom, obsežajočim rede iz krščanskega nauka, učnega (= slovenskega in nemškega) jezika in računstva. Vzprejemne izkušnje se prično dne 16. septembra, in sicer pismene zjutraj ob osmih, ustne popoldne ob treh. Pri teh izkušnjah se zahteva (po določilih minist. razpisov z dne 14. marcija 1870. l., št. 2370, in z dne 27. maja 1884. l., št. 8019): Iz krščanskega nauka toliko znanja, kolikor se ga more pridobiti v prvih štirih letnih tečajih ljudske šole; v učnem jeziku (slovenskem in nemškem) spretnost v čitanju in pisanju, znanje početnih naukov iz oblikoslovja, spretnost v analizovanju prostorazširjenih stavkov, poznavanje pravopisnih pravil; v računstvu izvežbanost v štirih osnovnih računskih vrstah s celimi števili.

Vzprejemno izkušnjo ponoviti v istem letu na istem učilišču ali na kaki drugi srednji šoli ni dovoljeno.

Po 15. septembru se na novo vstopajoči učenci ne bodo več vzprejemali.

Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, se je javiti dne 17. septembra pri ravnateljstvu s šolskim izpričevalom zadnjega polletja ter plačati 2 K 40 b prispevka za učila in igrala.

Učenci, ki nameravajo prestopiti z drugih učilišč na c. kr. II. državno gimnazijo ljubljansko, naj si priskrbe na izpričevalu zadnjega polletja pripomnjo o pravilno naznanjenem odhodu; isto je storiti tudi onim tukajšnjim učencem, ki hočejo prihodnje leto nadaljevati svoje nauke kje drugje.

Ponavljalne in dodatne izkušnje se bodo vršile v dobi od 16. do 18. septembra, istotako vzprejemne izkušnje za vse druge razrede (izvzem I.).

Dne 19. septembra se prične redni šolski pouk ob osmih dopoldne.

Zapiski učnih knjig se dobivajo pri tukajšnjih knjigotrzcih.

Polletna šolnina znaša 40 K. Učenci **I. razreda** jo morajo plačati za I. polletje v prvih treh mesecih šolskega leta; vendar smejo (v zmislu razpisa visokega naučnega ministerstva z dne 6. maja l. 1890.), ako so revni, prositi plačilnega odloga, oziroma oproščenja šolnine ter oddati dotične prošnje ravnateljstvu v prvih osmih dneh šolskega leta. Njih prošnji se more ugoditi, ako jim prizna učiteljski zbor po prvih dveh mesecih v vsakem šolskem predmetu najmanj znamko «povoljno» («befriedigend»), v vedenju znamko «hvalno» («lobenswert») ali «povoljno», v pridnosti pa «vztrajno» («ausdauernd») ali «povoljno», koncem I. polletja pa I. razred v napredku, v vedenju in pridnosti pa najmanj znamko «povoljno». V vseh drugih slučajih morajo neoproščeni učenci plačati polletno šolnino v prvih šestih tednih vsakega polletja, ako jih ni med tem presl. deželni šolski svet oprostil plačevanja šolnine na njih upravičeno prošnjo. Upravičena pa je prošnja (po razpisu vis. naučnega ministerstva z dne 12. junija l. 1886., šte. 9681) le, ako so prosilci zares revni in ako so dobili v izpričevalu zadnjega polletja najmanj prvi red v napredku, v vedenju in pridnosti pa vsaj znamko «povoljno».

Prošnjam za oproščenje šolnine, naslovljenim na «preslavni c. kr. deželni šolski svet kranjski», naj pridenó revni prvošolci (ki niso repetenti) revnostno izpričevalo, obsezajoče **natančne** in **vestne** podatke o stanu in imetku roditeljev ter ne **nad jedno leto staro**; neoproščeni revni učenci drugih razredov pa morajo priložiti svojim prošnjam tudi še izpričevalo zadnjega polletja.

Učenci, pripadajoči po svojem rojstvenem kraju ali po rodbinskih razmerah ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Kranju, Radovljici, Črnomlju in Novem mestu ali pa ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, se po razpisu presl. c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 28. avgusta l. 1894., šte. 2354, na ljubljanskih gimnazijah ne smejo vzprejemati. V posebnega ozira vrednih slučajih more jim vzprejem izjemoma dovoliti le c. kr. deželni šolski svet.

Na to šolsko oblast naslovljene in dobro utemeljene prošnje za izjemni vzprejem na jedno izmed obeh tukajšnjih gimnazij naj vložijo p. n. roditelji ali varuhi dotičnih učencev do 1. avgusta, in sicer, ako gre za vstop v I. razred, pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu, v vseh drugih primerih pa pri c. kr. ravnateljstvu nazadnje obiskovane gimnazije.

Ravnateljstvo.

Mitteilungen, den Beginn des Schuljahres 1904/1905 betreffend.

Das Schuljahr 1904/1905 beginnt Sonntag den 18. September mit einem in der Ursulinenkirche um 8 Uhr abgehaltenen heil. Geistamte. **Neu eintretende Schüler** aller Klassen haben sich **am 15. September** bei der Gymnasialdirektion zu melden, den Taufschein, die Schulnachrichten, resp. das Zeugnis über das letzte Semester (Stipendisten und vom Schulgelde befreite Aufnahmswerber überdies die betreffenden Dekrete) vorzulegen und eine Aufnahmstaxe von 4 K 20 h nebst einem Lehr- und Spielmittelbeitrage von 2 K 40 h zu entrichten. Diese Gebühren werden von den auf Grund gut bestandener Aufnahmsprüfung in die I. Klasse aufgenommenen Schülern erst nach tatsächlich erfolgtem Eintritte in die Schule (am 20. September) eingehoben werden.

Schüler, welche in die **I. Klasse neu eintreten** wollen, müssen das zehnte Lebensjahr erreicht haben oder es noch im Solarjahre 1904 erreichen und sich einer **Aufnahmsprüfung** mit gutem Erfolge unterziehen. Die **Aufnahmsprüfungen** beginnen **am 16. September**, und zwar um 8 Uhr vormittags die schriftlichen, um 3 Uhr nachmittags die mündlichen. Bei diesen Prüfungen werden im Sinne der Ministerial-Verordnungen vom 14. März 1870, Z. 2370, und vom 27. Mai 1884, Z. 8019, folgende Anforderungen gestellt: «In der **Religion** jenes Maß von Wissen, welches in den ersten vier Jahreskursen einer Volksschule erworben werden kann; in der **Unterrichtssprache** (slovenisch und deutsch) Fertigkeit im Lesen und Schreiben, Kenntnis der Elemente aus der Formenlehre, Fertigkeit im Analysieren einfach bekleideter Sätze, Bekanntschaft mit den Regeln der Orthographie; im **Rechnen** Übung in den vier Grundrechnungsarten in ganzen Zahlen.»

Eine Wiederholung der Aufnahmsprüfung im selben Jahre, sei es an dieser oder an einer anderen Anstalt, ist unzulässig.

Nach dem 15. September werden neu eintretende Schüler nicht mehr aufgenommen.

Die dieser Anstalt bereits angehörenden Schüler haben sich **am 17. September** bei der Direktion mit dem letzten Semestralzeugnisse zu melden und einen Lehr- und Spielmittelbeitrag von 2 K 40 h zu erlegen.

Die **Nachtrags- und Wiederholungsprüfungen** sowie die **Aufnahmsprüfungen** für die II. bis VIII. Klasse finden in der Zeit vom **16. bis 18. September** statt.

Der regelmäßige Unterricht beginnt am **19. September** um 8 Uhr **vormittags**.

Die Verzeichnisse der pro 1904/1905 dem Unterrichte zugrunde zu legenden Lehrbücher sind in den hiesigen Buchhandlungen erhältlich.

Nach den Bestimmungen des Erlasses des hochlöbl. k. k. Landesschulrates vom 28. August 1894, Z. 2354, dürfen Schüler, welche nach ihrem Geburtsorte und nach ihren Familienverhältnissen dem Bereiche der k. k. Bezirkshauptmannschaften Krainburg, Radmannsdorf, Rudolfswert und Tschernembl und dem Bereiche der k. k. Bezirksgerichte Landstraß, Nassenfuß, Weichselburg und Stein angehören, hierorts nur ausnahmsweise in besonders berücksichtigungswürdigen Fällen mit Genehmigung des k. k. Landesschulrates aufgenommen werden.

Die P. T. Angehörigen jener Schüler, welche hierorts **neu eintreten** wollen und einer solchen Genehmigung bedürfen, wollen um dieselbe beim k. k. Landesschulrate mit einem gut motivierten Gesuche einschreiten, welches bis 1. August, und zwar, wenn es sich um den Eintritt in die I. Klasse handelt, bei der zuständigen k. k. Bezirkshauptmannschaft, in allen übrigen Fällen aber bei der k. k. Direktion des zuletzt besuchten Gymnasiums einzubringen ist.

Die Direktion.

Imenik učencev.*

I. a. razred.

- Arko Alojzij, Otavice pri Ribnici.
Bajec Rudolf, Št. Vid nad Ljubljano.
Božič Bogomir, Pulj na Primorskem.
Brodar Srečko, Ljubljana.
Čepuder Milan, Leskovec.
Črček Karol, Metlika.
Drašler Fran, Allegheny v Ameriki.
Franza Josip, Škedenj na Primorskem.
Gaspari Eberhard, Komen na Primorskem.
de Gleria Josip, Dolenji Logatec.
Gostiša Fran, Sapjana v Istri.
Gregorc Janez, Podtabor pri Podbrezju.
Gregorc Josip, Ljubljana.
Hočevar Anton, Trst na Primorskem.
Jaklič Fran, Andol pri Sv. Gregorju.
Jerin Jurij, Zagorje ob Savi.
Kos Josip, Ljubljana.
Kramar Fran, Ljubljana.
Lavrič Ivan, Travnik v Loškem potoku.
Lenarčič Anton, Št. Vid nad Ljubljano.
Logar Anton, Dobrova pri Ljubljani.
Marolt Fran, Brdo pri Kamniku.
Mlakar Fran, Senožeče.
- Moškat Srečko, Ljubljana.
Novak Ciril, Sv. Barbara pri Šmarju na Stajerskem.
Novak Jakob, Velike Lipeljne pri Turjaku.
Pečnik Fran, Stožice pri Ljubljani.
Pirkovič Vladimir, Spodnja Siška.
Poženel Alojzij, Rakitnik.
Richter Rudolf, Vinica.
Sajovic Vinko, Ljubljana.
Selan Anton, Dobrunje pri Ljubljani.
Steiner Dragotin, Zagorje ob Savi.
Stele Albin, Idrija.
Šuštar Lovro, Stob pri Domžalah.
Urbančič Fran, Ljubljana.
Urbančič Ivan, Zgoranja Siška.
Ustar Fran, Slivno pri Litiji.
Večerin Rudolf, Ljubljana.
Velikajna Josip, Ljubljana.
Zajec Josip, Volosko na Primorskem.
Zalokar Rok, Št. Vid nad Ljubljano.
Zorec Ivan, Log pri Borovnici.
Zvokelj Dominik, Vrhpolje pri Vipavi.

I. b. razred.

- Bregar Vladimir**, Kranjska gora.
Brus Lavoslav, Polica pri Višnji gori.
Čehun Fran, Ljubljana.
Dernovšek Rado, Brežice na Štajerskem.
Gabrovšek Andrej, Rovte nad Logatecem.
Gerčar Jakob, Dupelnje pri Kamniku.
Gostiša Josip, Gor. Logatec.
Grabnar Stanislav, Ljubljana.
Gregorec Ivan, Mengeš.
Klančičar Fran, Ljubljana.
Koblar Fran, Zelezniki.
Kostanjevec Božidar, Col pri Vipavi.
Kramar Fran, Ljubljana.
Kramar Rihard, Škofja Loka.
Lapajne Stanislav, Postojna.
Lenassi Julij, Gor. Logatec.
Luštrek Feliks, Verje pri Medvodah.
Matè Avgust, Ljubljana.
Milavec Alojzij, Malne pri Planini.
Modic Peter, Iška Loka pri Igu.
Pestotnik Anton, Ljubljana.
Poženel Anton, Lome pri Idriji.
- Premk Edvard, Lukovica pri Brezovici.
Primšar Miroslav, Ribnica.
Punčuh Ludovik, Sp. Idrija.
Rösulnik Lovro, Potok pri Kamniku.
Schiffner Stanislav, Ljubljana.
Simonič Adolf, Kranjska gora.
Smolè Jožef, Ljubljana.
Stanonik Ivan, Horjul.
Sturm Andrej, Košana pri Postojni.
Suhadolnik Andrej, Jezero pri Preserju.
Svetličič Vladimir, Rakek.
Šerik Viktor, Ljubljana.
Šunta Jakob, Zapuže pri Boštanju.
Tominec Ivan, Lome pri Idriji.
Tratnik Lavoslav, Idrija.
Vavpetič Fran, Podgorje pri Kamniku.
Vodnik Ivan, Podolnica pri Horjulu.
Zadnik Ivan, Otavice pri Ribnici.
Zajec Ladislav, Potok pri Trebnjem.
Zorec Ivan, Ljubljana.
Žnidaršič Fran, Stari trg pri Rakeku.

* Debeli tisk znači odličnjake.

II. a. razred.

- Babšek Ferdinand, Tomačevo.
 Borštnik Božidar, Hrib pri Žužemberku.
 Bric Dominik, Hotič.
 Cirman Alojzij, Št. Vid nad Ljubljano.
 Dostal Pavel, Ljubljana.
 Fegic Josip, Šturja pri Vipavi.
 Goljar Fran, Podgora pri St. Vidu.
Gosár Andrej, Dolenji Logatec.
 Janežič Matija, Peče pri Moravčah.
 Jelene Leon, Sentjur pri Kranju.
 Jeločnik Aleksander, Ljubljana.
 Jeretina Karol, Ljubljana.
 Likar Fran, Kolk pri Šturjah.
 Lokar Anton, Ljubljana.
 Magolič Ludovik, Domžale.
 Maicen Henrik, Vipava.
 Malin Ivan, Ljubljana.
- Ojstriš Martin, Ljubljana.
 Privšek Fran, Št. Pavel na Štajerskem.
Ramovž Fran, Ljubljana.
 Rus Alojzij, Bled.
 Sorčič Fr., Kapele pri Brežicah na Štajerskem.
 Svetlič Ferdinand, Ljubljana.
 Šavelj Anton, Rudnik pri Kamniku.
 Šavelj Ludovik, Rudnik pri Kamniku.
 Skof Fran, Ljubljana.
 Tomec Viktor, Fara na Blokah.
 Trebar Ivan, Spodnja Šiška.
 Tršar Ivan, Dolenja Planina.
 Urbas Fran, Unec.
 Zakrajšek Jakob, Škufče pri Novi vasi.
 Zakrajšek Josip, Zakraj na Blokah.
 Žan Emil, Ljubljana.
 Žgur Ivan, Podraga pri Vipavi.

II. b. razred.

- Abram Anton, Tupeljče.
 Adamič Anton, Ribnica.
 Bole Andrej, Slavina.
 Bozja Fran, Košana.
 Burja Alojzij, Senožec.
 Burja Anton, Loke pri Kamniku.
 Derganc Albert, Ljubljana.
 Gabršek Ladislav, Krško.
 Groznik Fran, Višnja gora.
 Jerman Alojzij, Trbovlje.
 Kavčič Srečko, Slape.
 Klembas Anton, Ljubljana.
 Kobal Alojzij, Vipava.
 Kolbesen Herman, Medvedjak.
 Košir Alojzij, Ljubljana.
 Kovačič Fran, Slavina.
 Krakar Josip, Kranj.
 Lekan Ivan, Vipava.
 Lindtner Ciril, Kranj.
- Melik Anton**, Črna vas.
 Merješič Filip, Ljubljana.
 Mikuš Rudolf, Gornji Grad.
 Ogrizek Fran, Hrenovico.
 Oražem Ivan, Goriča vas pri Ribnici.
 Pirnat Leopold, Nožice pri Kamniku.
 Primec Fran, Žalog pri Smarju.
 Sterk Davorin, Čevce pri Dol. Logatcu.
 Sušnik Fran, Velika Kostelnica.
 Svetek Miloslav, Ljubljana.
 Šefman Karol, Kranjska gora.
 Štamcar Milan, Ljubljana.
 Tonih Rudolf, Slape.
 Toplikar Karol, Črnomelj.
 Vrhovec Stanko, Horjul.
 Zalokar Vinko, Skoecjan pri Turjaku.
Zbačnik Alojzij, Travnik pri Loškem potoku.
 Zargi Stanko, Ljubljana.

III. a. razred.

- Bajec Fran, Čevce pri Dolenjem Logatcu.
 Cajnko Vinko, Stična.
 Flerin Fran, Kamnik.
 Gostič Florijan, Ljubljana.
 Gostiša Avguštin, Dolenji Logatec.
 Grum Alojzij, Mali Lipoglav.
 Helmich Julij, Trebnje.
 Kete Ivan, Dolenje pri Vipavi.
 Kranje Ivan, Podgora pri Vrhniku.
 Kržan Fran, Ljubljana.
 Ločnik Emerik, Borovnica.
 Lojk Rudolf, Črniče pri Ajdovščini.
 Lokar Fran, Ljubljana.
 Martincič Andrej, Artiče pri Zagorju ob Savi.
 Možek Fran, Kot pri Igu.
- Novak Anton, Štepanja vas pri Ljubljani.
 Pečkaj Ivan, Brod pri Logatcu.
 Peterlin Fran, Kisovec pri Zagorju ob Savi.
 Pikel Alojzij, Postojna.
 Pogorelec Friderik, Ljubljana.
 Rodič Alojzij, Sv. Jurij pod Kumom.
 Rupnik Ferdinand, Ig pri Ljubljani.
 Selan Ivan, Štepanja vas pri Ljubljani.
 Sturm Ivan, Dolenja Košana.
 Supan Ivan, Liboje pri Celju na Štajerskem.
 Šušteršič Fran, Horjul.
 Vizjak Janko, Ljubljana.
Železnik Fran, Orle pri Krškem.
 Zerjav Ivan, Toplice pri Novem mestu.

III. b. razred.

Arselin Avguštin, Ljubno pri Radovljici.
 Babič Vladimir, Kranj.
 Belič Ivan, Zgornja Šiška.
 Cerar Rudolf, Moravče.
 Čadež Karol, Škofja Loka.
 Dequal Fran, Ljubljana.
 Gabrovšek Fran, Rovte pri Logatcu.
 Gabrovšek Josip, St. Jošt pri Vrhniku.
 Gerwaiss Josip, Bedenica na Hrvatskem.
Habijan Ivan, Dol.
 Jelence Josip, Trnje pri Slavini.
 Justin Rafael, Novo mesto.
 Kaučič Rafael, Radeče pri Zidanem mostu.
 Keber Ivan, Goričane pri Medvodah.
 Kocijan Vinko, Ljubljana.

Koder Anton, Zagorje ob Savi.
 Kovačič Fran, Smerje pri Ilirski Bistrici.
 Lovšin Fran, Sušje pri Ribnici.
 Lovšin Ivan, Spodnje Laze pri Ribnici.
 Matičič Ivan, Rakek.
 Medved Fran, Ljubljana.
 Pelc Stanko, Ljubljana.
 Pucelj Ivan, Gorenja vas pri Ribnici.
 Ravnik Josip, Bohinska Bistrica.
 Svetina Stanko, Šmarje pod Ljubljano.
 Širaj Jakob, Metulje na Blokah.
 Tršar Fran, Dolenja Planina.
 Vrtačnik Anton, Vič pri Ljubljani.
 Zakrajšek Leopold, Preserje.
 Zaverl Alfons, Velika Goba.

IV. razred.

Bahovec Josip, Ljubljana.
 Bole Ivan, Laze pri Planini.
 Del Linz Aleksander, Hruševje pri Postojni.
 Dežela Avguštin, Idrija.
 Ganoni Josip, Breznica.
 de Gleria Stanko, Dolenji Logatec.
 de Gleria Viktor, Dolenji Logatec.
 Gomilšek Vladimir, Videm na Štajerskem.
 Hladnik Leopold, Idrija.
 Höningmann Fran, Goriča vas.
 Jesenko Stanko, Ljubljana.
 Kokel Fran, Idrija.
 Koritzky Ludovik, Lesina v Dalmaciji.
 Kovačič Ivan, Smerje pri Ilirski Bistrici.
 Levar Ivan, Rakek.
 Levičnik Fran, Škofja Loka.
 Lobe Ivan, Zagradec.
 Maršič Fran, Globelj pri Sodražici.

Mohorič Ivan, Idrija.
 Pekle Gašper, Glince.
 Petkovšek Valentin, Vrhnika.
 Punčuh Mirko, Col pri Vipavi.
 Sečnik Josip, Samotorica.
 Skubič Štefan, Polica pri Višnji gori.
 Šinkovec Dragotin, Idrija.
 Škrbec Matija, Podcerkev.
 Tome Alojzij, Ljubljana.
 Treven Viktor, Idrija.
 Ustar Anton, Slivna.
 Velkavrh Stanko, Ljubljana.
Zaje Dragotin, Žigmarice pri Sodražici.
 Zemljič Fran, Radomirje pri Gornjem Gradu
 na Štajerskem.
 Zorc Rudolf, Ljubljana.
 Zorko Stanko, St. Vid pri Prevojah.

V. razred.

Albreht Anton, Orehek.
 Badiura Josip, Litija.
 Cepuder Josip, Litija.
 Cepuder Milan, Litija.
 Dežela Mirko, Idrija.
 Dolinar Josip, Dobrova.
 Dostal Adolf, Ljubljana.
 Grum Josip, Lipoglav.
 Ile Josip, Goriča vas pri Ribnici.
 Knavs Karol, Gora pri Sodražici.
 Kobi Ferdinand, Breg pri Borovnici.
 Koder Fran, Zagorje ob Savi.
 Kodre Anton, Gorenja Branica pri Vipavi.
 Koechler Rihard, Ljubljana.
 Kristan Pavel, Orehek.
 Luschützky Josip, Gorenje Ležeče.
 Lušin Anton, Hrib pri Loškem potoku.

Močnik Josip, Idrija.
Peklaj Josip, Selnica pri Polhovem Gradcu.
 Persin Aleš, Stožice.
 Petrič Rafael, Struge.
 Pfeifer Josip, Krško.
 Rovtar Anton, Spodnja Idrija.
 Rupnik Pavel, St. Vid nad Ljubljano.
 Selan Anton, Dobrunje pri Ljubljani.
 Semič Alojzij, Spodnja Šiška.
 Senčar Dušan, Senožeče.
Stojkovič Gašper, Podgrad pri Zalogu.
 Škof Fran, Ljubljana.
 Šraj Ivan, Zelezniki.
 Uran Ivan, Ljubljana.
 Vrhovnik Fran, Mengeš.
 Zupančič Viktor, Kranjska gora.

VI. razred.

Aleš Fran, Ljubljana.
 Borštnik Vladimir, Hrib pri Žužemberku.
 Bratina Fran, Ustje pri Ajdovščini.
 Černe Josip, Dvor pri Žužemberku.
 Dolenc Ivan, Repnje.
 Domicelj Ivan, Zagorje na Pivki.
 Fava Ivan, Spodnja Šiška.
 Grebenc Oton, Radeče pri Zidanem mostu.
 Kavčič Fran, Koseze nad Ljubljano.
 Korošec Josip, Sv. Bolfenk na Štajerskem.
 Lončar Fran, Ljubljana.

Lušin Dominik, Hrib pri Loškem potoku.
 Oblak Valentin, Horjul.
 Ottavi Anton, Ljubljana.
 Požnel Karol, Rakitnik pri Postojni.
 Prijatelj Ivan, Škrolovica pri Velikih Laščah.
 Selan Fran, Dobrunje pri Ljubljani.
 Sovre Anton, Šauna peč pri Zidanem mostu.
 Stare Bruno, Kranj.
 Tavželj Fran, Zdenska vas pri Dobrepoljah.
 Vadnal Ludovik, Borovnica.
 Zlatnar Fran, Godič pri Kamniku.

VII. razred.

Agneletto Josip, Trsek v Istri.
 Bačar Justus, Uhanje pri Ajdovščini na Primorskem.
 Bercè Ivan, Mošnja pri Kamnigoric.
 Bizjak Fran, Sanabor pri Vipavi.
 Bončina Fran, Spodnja Idrija.
 Boštjančič Leopold, Smerje pri II. Bistrici.
 Černe Filip, Tomaj na Primorskem.
 Črnič Mirko, Črnomelj.
 Česnik Ivan, Sanabor pri Vipavi.
 Erjavec Anton, Brod pri Št. Vidu nad Ljubljano.
 Gostič Anton, Ljubljana.
 Juvan Alojzij, Vače.
 Kandare Albin, Ljubljana.
 Karlin Ivan, Kranj.

Kovač Fran, Ljubljana.
 Ladiha Ludovik, Trebnje.
 Levstik Ciril, Št. Mihel pri Mozirju na Štajerskem.
 Mesec Andrej, Stara Vrhnika.
 Ogrinc Fran, Zlebič pri Ribnici.
 Osana Josip, Ljubljana.
 Paulin Josip, Ljubljana.
 Prislán Fran, Gornji Grad na Štajerskem.
 Rutar Julij, Trst.
 Sitar Ivan, Ljubljana.
 Svetek Stanislav, Ljubljana.
 Šiška Ivan, Hrastje pri Ljubljani.
 Tavzes Karol, Idrija.
 Travner Vladimir, Logatec.
 Vertačnik Alojzij, Vič.

VIII. razred.

Činha Viktor, Hrušica pri Ljubljani.
 Čok Ivan, Lonjer pri Trstu.
 Dimnik Davorin, Jarše ob Savi.
 Fatur Jakob, Zagorje pri Št. Petru.
 Holeček Peter, Spodnja Šiška.
 Jan Jurij, Višelnica pri Gorjah.
 Jelenc Celestin, Trnje pri Slavini.
 Keel Ivan, Trzin.
 Kosmač Matej, Mengeš.
 Kuster Ivan, Gaberje na Štajerskem.
 Lovšin Anton, Hrovača pri Ribnici.
 Matko Ivan, Rajhenburg na Štajerskem.
 Močnik Ernest, Idrija.
 Novak Viktor, Spodnja Šiška.
 Pehavec Alojzij, Divača na Primorskem.

Perič Ludovik, Borovnica.
 Polak Venceslav, Vevče.
 Potočnik Bogomir, Domžale.
 Rudolf Karol, Črni vrh pri Idriji.
 Rus Ivan, Bled.
 Samsa Ivan, Gora pri Sodražici.
 Svetlič Ivan, Ljubljana.
 Šabec Karol, Selce pri Št. Petru.
 Švigelj Viktor, Borovnica.
 Tomec Ernest, Fara pri Blokah.
 Tomec Valentin, Moravče.
 Tomšič Josip, Poreč v Istri.
 Vovk Alojzij, Goče pri Vipavi.
 Zenko Fran, Spodnja Šiška.

